

# Stindardul

Anul XIII, Nr. 94, martie-aprilie 1966

Versandort: München; Redaktion: 808 Fürstenfeldbruck, Jägerstraße 17

Einzelpreis 1 DM

## Un drum de întoarcere nu mai este posibil

Anul acesta România a devenit republică socialistă, comuniștii din țară vînd a marca prin aceasta victoria lor deplină. Dar tot anul acesta legăturile cu occidentul au devenit evidente, nu numai pe tărîmul economic și cultural, ci chiar și pe cel politic. Și totuși sub această fațadă se ascunde realitatea evoluției poporului nostru. Au dispărut în țară iluziunile speranței unei reveniri la starea anterioară comunismului, dar odată cu ei au dispărut și ceilalți iluzioniști, acei ai întunecatei himere a victoriei comuniste pe plan mondial. Pe cale de a scăpa de opresiunea directă sovietică, așa cum a scăpat în trecut de opresiunea turcească și de cea fanariotă, poporul nostru își regăsește în prezent învința lui națională, pe căi întouchiate, ce-i drept, dar totuși sigure. Dorit sau nedorit de actuala conducere, un drum de întoarcere nu mai este posibil.

Pentru a se menține la putere, echipa comunistă astăzi la cârmă țării caută să rechiziționeze ideea naționalistă, cu risul chiar de a arunca peste bord ortodoxia marxist-leninistă. În dorința lor de a preveni reînvierea legionarismului sau a altor mișcări naționaliste pe care le atacă direct, conducătorii comunisti adoptă concepția naționalistă în esența ei. Oare mai pot fi numite „marxist-leniniste” declarațiile pe care Nicolae Ceaușescu le-a făcut la Congresul Partidului, cât și cele spuse de el cu ocazia vizitelor regionale, cu deosebire la Iași vineri 20 mai 1966? Cităm:

„Iată de ce istoria Partidului Comunist nu poate fi înțeleasă fără a cunoaște întreaga istorie a poporului nostru, lupta sa pentru făurirea națiunii române, a unității sale naționale.” După el, însăși „elul creator” trebuie căutat în trecut: „Nu vreau să supăr pe cei care lucrează în acest domeniu (NR. Oamenii de cultură din Iași), dar orășul care a avut un Eminescu, un Vasile Alexandri și alți creatori de artă, de care ați vorbit dumneavoastră aici, poate să cunoască o activitate culturală mai vie... Să mergă tot pe drumul pe care au mers ei... pentru că numai creația care se inspiră din tradițiile și munca poporului, din prezentul lui, va fi puternică, trîncă, va înfuleși masele în lupta pentru făurirea viitorului... Cîstind memoria înaintașilor, a lui Ștefan cel Mare, a lui Cuza, Kogălniceanu, Eminescu, Creangă, Vasile Alexandri și alții alții care s-au afirmat ca patrioți și luptători hotărîți pentru înălțarea României...” Acestea au fost spuse în Piața Unirii, la 20 mai 1966, recunoscîndu-se public falimentul ideologiei și lozincelor marxiste, lozinci care nu mai sunt considerate „mobilizatoare” astăzi, ele fiind înlocuite cu altele care aparțin patrimoniului național și care ar putea fi rostite și semate de orice român cu dragoste de țară și de neam. Sunt cuvintele acestea sincere sau sunt spuse din oportunism? Nu știm! Un singur lucru este însă sigur: accentele naționaliste ale recentelor cuvîntări sunt singurele care mai pot asigura toleranța lui Ceaușescu și a partidului de către poporul român.

Asemenea celorlalte țări socialiste și asemenea, în primul rînd, Uniunii Sovietice, România e în faliment economic. Ruperea ei de C.A.E.R. și convențiile comerciale cu o serie de țări occidentale i-au dat un cîntăm de oxigen, dar în momentul de față ea este pe cale de a-și pierde din nou suflul. Progresul țării ține de efortul poporului român, cu deosebire de interesarea poporului la „mersul înainte”. Românii trebuie să simtă că luptă și se străduiesc pentru ei și nu pentru o ideologie steapă și străină. Și nici pentru străluciri care întodeauna le-au fost dușmani. Actualii conducători își dau perfect de bine seama de această situație și de aceea vorbesc ei de „tradițională” prietenie față de Franța, omîțînd să mai pomenescă de prietenia „de nezdruccinat” față de Uniunea

Sovietică. Întrebarea este dacă aceiași conducători sunt totuși, din punct de vedere moral, capabili să realizeze marea schimbare? Nu, dacă ținem seama de cele întreprinse, tot de ei, cu câțiva ani în urmă; nu, dacă ținem seama de împilarea și distrugerea a tot ce era românesc și creștin. Da, în cazul când noua lor acțiune este sinceră, dacă această acțiune este un act de curaj și nu o scamatorie oportunistă; da, dacă ne aflăm în fața unei răbubniri cinstite și de remușcare curată față de trecutul lor pătat.

În România de astăzi desorientarea morală este totală. Poporul român nu poate fi reechilibrat sufletește decât printr-o politică purtată în sensul tradițiilor lui naționale și creștine, ținîndu-se seama că acest popor prin origină, prin cultură și prin aspirații aparține Europei.

Din cele întîmplate în ultimul timp se conturează tot mai limpede că cel puțin unii din actualii conducători și-au luat o sarcină care nu-i deloc ușoară. Cu trecutul lor întunecat în spînare, cu suspiciunea nesincerității planînd asupra lor, cu teama unei eventuale încălcări a teritoriului de către Ruși care ar putea să fie sprijiniți în asemenea acțiuni de vecinii „socialiști” și ținînd seama că în propriile lor rînduri, la nivelul vîrurilor de partid, adepții ortodoxiei marxiste sunt încă destul de numeroși, actualii conducători nu se pot baza decât pe specularea tactică a conjuncturilor favorabile. În această privință, trebuie să le recunoaștem dibăcia sofistică a răstălmăcirilor marxiste și abilitatea șireată și eficace cu care știu ei să se strecoare din impasuri.

În țară multe din fabricile noi instalate sunt departe de a da producția scontată. Acestea din pricina felului cum sunt exploatate. Economia socialistă, planificarea, cointeressarea inadecvată sunt tot atîtea piedici în calea pro-

gresului. Suntem departe de a face apologia capitalismului, dar trebuie să atragem atenția asupra pericolului evident, demonstrat în mii de cazuri, al rigidității dogmatice socialiste. Știm că în anul acesta, la cursurile de partid, nu s'a mai vorbit deloc de economie politică. Știm deasemenea că se caută soluții noi și că soluțiile noi sunt greu de găsit când vrei să mai păstrezi glasura ornamentală marxist-leninistă. Noi știm că formarea unei „conștiințe socialiste” nu este posibilă și mai știm că nici puținii români care au într'adevăr convingeri comuniste nu cred că așa ceva este realizabil. Deaceia ei fac acum apel numai și numai la conștiința românească, la mîndria de a fi român, la unitatea românească și la efortul unanim, în spiritul acestei unități, pentru înălțarea României.

La înălțarea și la progresul României vrem cu toții să contribuim. Dar cum? Cum poate progresa o țară când responsabili instituțiilor de stat se șperjuesc între ei pentru a-și face concesi reciproc, pentru a eluda rigiditatea economiei socialiste, pentru a putea menține și ridica cât de cât producția și a evita în felul acesta dezastrul economic? O țară nu poate progresa când directorii de întreprinderi pun mai presus de interesele țării interesele proprii, când își apără fotoliile și când își plasează oamenii de casă în posturi de răspundere, înălțînd elementele cinstite și pregătite. O țară nu poate progresa când muncitorii din industrie își menajează efortul, lucrînd de mînuială, aceasta din cauză că ei socotesc că salariul pe care-l primesc este insuficient. Și cum poate progresa o țară când întreaga ei jîrînime este împotriva conducerii actuale, considerîndu-se deposedată și exploatată mai rău decât înainte de improprietărea dela 1864? Pentru a-și putea hrăni copiii, țărani sunt nevoiți să fure. În cursul anului 1965, la o sin-

gură gospodărie de stat din regiunea București au fost furate o sută de vagoane de porumb... Dar nu se fură numai porumb, ci și robinete, instalații sanitare, becuri electrice, scule de tot felul, fevi, drugi de fer, grinzi...

Cum poate progresa oare o țară când deține recordul avorturilor și acel al divorțurilor, când tineretul ei nu mai are nici un ideal și când toată lumea știe că o justiție nepărtinitoare nu există? O țară nu poate progresa când a ajuns să oficializeze protecționismul, camuflînd-l fie piovrit în termenul de „orientare”, termen la adăpostul căruia potențaii regimului împing înainte pretejați, neamuri, ibovnice și agitatori de partid.

În asemenea condiții și în asemenea situație, apelul la românism este singurul argument cu care mai pot să opereze și să se mențină actualii conducători nevoiți să-și apere cu ultimă îndărărie, cu ghiarele și cu dinții, pozițiile pe care stau și pe care mulți dintre ei nu le merită. Ofensiva naționalistă deslășuită de ei trebuie să care stau și pe care mulți dintre ei nu le merită. Această explicație de altfel și faptul că, până la un anumit punct, patronii dela Moscova au tolerat manifestările de independență și de naționalism. Se pare însă că limitele îngăduite au fost depășite. Săptămânile și lunile ce vor urma vor arăta dacă Nicolae Ceaușescu și cei din preajma lui au pornit sincer pe o cale nouă și cu cuget curat românesc. În acest caz, dela declarații și discursuri ei vor trebui să treacă la fapte și să producă dovezi concrete. Știm că lupta este foarte grea și că ea trebuie purtată cu multă dibăcie. Așteptăm! Și suntem dispuși să iertăm multe și pe mulți, dar nu vom ierta niciodată dacă cele ce se petrec astăzi nu sunt altceva decât un joc perfid de amăgire a bietului și mult încercatului nostru popor.

Un român din România

## Generalul Nicolae Șova

Acum câțiva ani publicam o listă de generali morți în pușcăriile comuniste. Pe această listă figura și numele Generalului de Corp de Armată Nicolae Șova. Informatorul nostru, fost și el mai mulți ani întemnițat, se înșelase atunci, confundînd pe generalul Radu Davidescu cu Generalul Șova. Dincolo de zidurile și de grătile temnițelor regimului înscăunat de inamic, unde diferite categorii de deținuți sunt separați ermetic de ceilalți, asemenea confuzii se întîmplă foarte des. Datorită constituției robuste și a voinței sale de fier, Generalul Șova a înfruntat anii cei grei de captivitate și a putut să se bucure oarecare timp chiar de libertate. Anul acesta însă, la 14 martie, în urma suferințelor îndurate, Generalul Nicolae Șova s'a stîns din viață, la București.

Vlăstar al unei familii de răzeși moldoveni, Nicolae Șova s'a născut în comuna Poduri, în apropiere de Moinești, în județul Bacău, comună în care tatăl său fusese tot timpul primar. Înălțat Sublocotenent în 1908 și repartizat Regimentului 27 Infanterie din Bacău, Nicolae Șova participă la războiul pentru întregirea neamului cu gradul de locotenent. Ofițer de front, el comandă o companie de mitraliere. Căpitan în 1917, după campania dela Tisa și din Ungaria, Nicolae Șova este avansat la gradul de maior. Mai târziu, brevetat ofițer de Stat Major, Colonelul Nicolae Șova este trimis, în 1935, atașat militar la Viena, unde rămîne până în martie 1938.

În războiul pentru apărarea existenței neamului, Generalul Șova comandă, din primele zile, Divizia de Gardă, în compunerea căreia intra Regimentul 6 Dorobanți „Mihai Viteazul” și regimentele 2 și 9 Vânători, regimente de elită ce s'au acoperit de glorie la Tîgancu, la Friedenthal și la Dalnic. Atît la Tîgancu, cît și mai târziu, în fața Odesei, Generalul Șova dovedește inițiativă și calități de adevărat șef militar. În urma atacului montat de el la colhozul Razv, atac care a avut drept rezultat întoarcerea sistemului de apărare al inamicului, Generalul Șova este decorat cu „Ordinul Mihai Viteazul”.

După căderea Odesei, Divizia de Gardă este adusă în țară, iar Generalul Șova este numit Secretar General al Ministerului de Război;

peuța ca după scurtă vreme să i se încredințeze conducerea Ministerului Marinei, post pe care îl păstrează până la capitularea României, până la 23 august 1944.

În operațiile care au urmat, când ostașii români au fost siliți să lupte împotriva foștilor lor camarazi de armă, Generalul Șova comandă Corpul 7 de Armată, corp care se găsea sub ordinele Mareșalului Malinowski.

În luptele din jurul Buda-Pestei, lupte care au durat aproape două luni, Mareșalul Malinowski, potrivit planului sovietic de a lichida cu desăvîrșire unitățile românești, ordonă Corpului 7 de Armată să schimbe necontenit de poziție. În fiecare seară, în mod cu totul nejustificat, stupid și de fiecare dată cu prețul unor inutile pierderi, trupele, române sunt silit să ocupe alte poziții, să se schimbe între ele, să-și modifice fără rost dispozitivul... Scopul urmărit de comandamentul sovietic este evident, ofițerii români sunt demoralizați, comandanții de divizii raportează situația... În această ultimă înclăștare, Rușii vor să facă să piară cît mai mulți ostași români, pentru ca odată Germania învinsă, să nu rămîna decît resturi neînsemnate din unitățile române, pe care ei vor putea, la nevoie, să le dezarmeze, astfel ca rezistența din țară să nu aple sprijin la trupele ce s'ar înnopta în garnizoanele de pace.

Față de această crimă, Generalul Nicolae Șova a reacționat, așa cum îi dicta conștiința lui de român și de șef, căruia nu-i era îngăduit să sacrifice inutil viața acelor pe care-i avea sub comandă.

Într-o seară, la popotă, după ce primise din nou ordinul diabolic, Generalul Șova bate cu pumnul în masă și adresîndu-se interpretului îi spune răspicat: „Spune-i Mareșalului Malinowski că, începînd din această seară, Corpul 7 de Armată refuză să mai schimbe de poziție.” Constatînd generalul pînă la ce prezenți: comandanții de mari unități române și sovietice.

A doua zi, guvernul român de atunci, guvern „regal”, lua comanda Generalului Șova și-l chema la București... Pentru Generalul Șova, nici comanda și nici chiar viața nu mai aveau acum nici o importanță. În timp ce alții, reprezentanți ai unei clase stăpînitore, cu rădăcinile altundeva decît în pămîntul țării, se îm-



brașeau cu vîtafii cotropitorilor, Șova, răzeșul dela Poduri, le bătea Rușilor cu pumnul în masă. Cuvîntul acestui soldat din alte timpuri era protestul întregului corp ofițeresc și tunetul de revoltă al neamului.

Generalul Șova își făcuse datoria și putea pași, cu fruntea sus, în fața tribunalului care avea să-l condamne, în 1946, la cîrmă țării fiind tot un „guvern regal”, la 10 ani temniță grea, pentru preținse „crime de război”.

În închisoarea dela Aiud, unde fusese trimis pentru că încercase să se opună asasinatului în masă a ostașilor pe care-i avea sub comandă și să zădărnicească, prin aceasta, planurile sovietice de aservire totală a țării, Generalul Șova a fost pentru toți deținuții de acolo exemplu de dărzenie în apărarea onoarei și a demnității.

Înădrul zidurilor groznicului Aiud, Șova a rămas adevărat general. Într'adevăr, când directurul închisorii, un criminal de drept comun pus în această funcție de regimul comunist, i-a dat lui Șova două palme, pentru că îndrăznise să protesteze împotriva regimului la care erau

(Urmare în pag. 2)

„Era brav atunci românul... Patrie și independență nu erau vorbe deșarte pentru dănsul. Se lupta cu bărbăție, căci se lupta pentru pămînt și valra sa... O vorbă și țara era în picioare; și trebuia să triumfe, căci poporul se lupta pentru independența lui.”

NICOLAE BALCESCU  
(„Trecutul și prezentul”)



# SCOLII

Alexandru-Ioan I

Au îndrăznit să-i pomenească numele cei care l-au depozitat pe țara de ogorul care i-l dăruise, cei care au instrăinat pământul patriei, cei care l-au îndobitocit pe Român sub nivelul Țiganilor emancipați, cei care au rupt unitatea nației l-au comemorat de Domnul Unirii.

Sgomotul ipocritelor chimvale n'au îndemnat să citească unele texte. Și am stăruit îndelung asupra acestor rânduri semnate de N. Iorga, care nu lipsesc din nicio antologie:

„Un Domn care nu s'a născut din neam mare, care n'a avut o cultură superioară, care n'a protejat artele, care n'a îndalțat clădiri menite să rămâie, care n'a strâns în jurul său pe fruntași prin talente ai neamului, care s'a arătat indiferent față de opinia scrisă. Un Român care n'a iubit solemnitățile și care nu s'a gândit că ar putea să poarte, dacă nu coroana vechilor Domni independenți, măcar cuca lui Alexandru Ghica și a lui Bibescu, a lui Mihai Sturdza. Un stăpânitor care nu s'a deosebit prin fapte de milostenie, prin mari așezăminte pentru ajutoarea semenului său. Un monarh care nu și-a însemnat numele între Avevozilor celor cuceritori — căci a bruscat pe un mitropolit și a „stricat legea” cancelanelor — ori ale celor virtuosi, căci a fost aplecat patimilor pământului și a crescut în Palatul său copii care nu erau ai Doamnei. Și, în sfârșit, un Domn care n'a purtat niciun război, n'a câștigat nimica biruință, n'a adăos o palmă de pământ țării așa cum o apucase”.

Cântăresc seducătoarea caligramă, scutur podabele stilistice și mă frec la ochi: nu e cu puțință! La fiecare trei cuvinte — o inexactitate.

„Nu s'a născut din neam mare”? Strămoșul Dumitrașcu Cuza, înrudit cu nobile familii bizantine și italiene, căsătorit cu Safta Jora, ocupă mari dregătorii în anii 1677-1706. Manolachi Cuza a fost mare paharnic și staroste de Putna în 1777. Iar Ionțița Cuza, asasinat din porunca lui Moruzi „pentru libertățile publice” — cum sublinia Mihail Kogălniceanu în salutul înflăcărat dela picioarele tronului — fusese mare spătar. Această filiație (cf. Gh. Ghibănescu, **Surete și izvoade**, vol VII, inaccessibil mie) care îi așează pe Cuzești alături de cele mai ilustre familii moldovene nu o putea ignora marele istoric. De altfel, în **Histoire des Roumains et de leur civilisation** (București, 1922), scrisă în același timp cu rândurile de mai sus, afirma (p. 238): „on avait confié le pouvoir à un noble indigène, d'une énergie et d'une farniche qu'on savait sans égales”. — Dar Dreptul, făcut în Italia, să nu constituie oare „o cultură superioară”? N'a protejat artele fondatorilor Școlii de arte frumoase în fruntea căruia l-a instalat pe Theodor Aman? „Clădirile menite să rămâie” le cunoștea bine fostul student al Universității din Iași și profesorul care o jumătate de veac a urcat treptele de marmură din strada Edgar Quinet. Este exclus ca editorul de hrisoave să nu fi văzut actele de fondare ale celor două instituții parafate de Domnitor. „Fruntași prin talente ai neamului” s'au strâns tot în jurul marelui reformator. După ce faci apelul glorioasei pleiade — Kogălniceanu, Alecsandri, Bolintineanu, Laurian, Hasdeu, Odobescu — te uiji în jur și nu vezi decât neant. La o parte, tânărul Titu Maiorescu care tocmai publicase un eseu superficial — exemplu de ignoranță crasă a străvechei noastre culturi — despre „forma fără fond” și din care, de un secol, își sugea neobosit argumentele toți cei care pun la îndoaială puterile creatoare ale neamului. Cât de independent a fost Românul „care n'a iubit solemnitățile” — să fie un defect? — a recunoscut-o tot N. Iorga când publica mesajul trimis în 1866 Porții Otomane și pe care-l califică astfel: „Dela Domnul Unirii după această scriere plină de o demnitate superioară, cum de mult nu scrisese un Domn român” (**Scrisori de boieri, scrisori de Domni**, Văleni, 1925, p. 328). Stăpânitorul „nu s'a deosebit prin fapte de milostenie”? Dar toată legislația socială — „românism în democrație și democrație în românism”, cum zicea Hasdeu — ce e? Dar azilul pentru surdo-muți? Dar orfelinatul pentru copii găsiți al Doamnei Elena? În favoarea acestuia V. Alecsandri abandona drepturile de autor la **Poesii populare ale Românilor**. Autorul **Istoriei literaturii românești în secolul al XIX-lea** a citit fără îndoială prefața poetului și răspunsul principesei. Ar mai fi demn de amintit că Eminescu a fost îngrijit cu bani adunați prin listele de subscripție lansate de Cornelia Emilian — bunică directorului acestei foi — că pe ultimul drum al poetului, spre Bellu, l-a însoțit bătrânul feticm M. Kogălniceanu și fratele Doamnei Elena, Theodor Rosetti. Tânărul N. Iorga — savant aproape celebru — nu s'a remarcat atunci printr-un gest memorabil. A venit vorba și de mitropolitul „bruscat” — Sofronie separatistul, purtătorul de cuvânt al Fanariului secat la răzunchi de secularizarea realizată în folosul bieților noștri pluguri. E drept că, 80 de ani mai târziu, „regele culturii” se va purta cu mânuși cu patriarhul Miron Cristea, ba chiar îl va asocia la epocalele sale nelegiuiri. Nu sunt crutele nici „patimile pământului”: se amintește figura discretă a **Marii Roznovanu** care n'a fost o egerie de Italia Lupească.

Ajunge... Pe marele istoric l-am admirat, pe tribunul unității l-am celebrat, pe cel care a cinstit numele românesc în atâtea universități străine

l-am elogiât, pe omul pătimaș care a pierit în vârtejul unor violențe de a căror deslănțuire n'a fost, vai, străin l-am plâns. Pe autorul rândurilor de mai sus mă ferec însă să-l calific; cătorul de bună credință va trage concluzia singur.

## Goana după „principele străin”

Aventura chemării la tron a contelui de Flandra nu e singura. Peripețiile groșesti nu l-au sedus însă pe berarul Karagealis care și-a rezervat vulgarele săgeți — ca și emulii săi creoli de azi, dela Paris și București — numai împotriva mișcării naționaliste.

Un document puțin cunoscut — editat de O. Boitoș în „Revue historique du sud-est européen”, vol VII, 1930, pp. 82-83 — ne dovedește cât de cancerizate erau sufletele acelor care au făptuit crima dela 11 februarie 1866. Cei care scăpaseră doar de câteva decenii de obezile fanariote căutau cu înfrigurare alți stăpâni străini de sânge. Cu ochii treji făurim un coșmar infernal: mâine, colorații de Muscali și de înainte mergătorii lor ne vom căuta aiurea patronii? Elitele cu spinare de oțel trebuie să moară mereu la Valea Albă, Jilava și Aiud iar destinele patriei să le conducă rânđașii?

Dar iată documentul:

„Simple note sur la possibilité de confier à un prince suédois la souveraineté dans les Principautés.”

Dans le choix du prince qui pourrait être mis à la tête du nouvel Etat à former par la réunion de la Moldavie et de la Valachie, il y a à tenir compte des vœux des populations, des convenances de la Porte et des intérêts des puissances alliées. [...]

Il existe une dynastie en Europe dont la position se rattache aujourd'hui à notre système d'alliances et ne saurait cependant éveiller les appréhensions de personne.

C'est la dynastie suédoise. La Suède est liée avec la Porte ottomane par les anciens souverains de leurs luttes contre la Russie, par une solidarité évidente d'intérêts qu'atteste la simultanéité même de leur décadence comme Puissances de premier ordre. En ce qui regarde spécialement les Principautés, le nom suédois y est resté populaire depuis le séjour de Charles XII en Bessarabie, à la suite de la bataille de Pultava, et, à titre de Suédois aussi bien qu'en sa qualité de prince d'origine française, un fils du roi Oscar serait certainement agréable aux populations. Ce prince remplirait donc les conditions nécessaires pour que sa dynastie eût toutes chances possibles de solidité et de durée; ses sentiments donneraient de la fidélité aux principes qui présideront à la conclusion de la paix future, et de tous les princes dont le nom peut être mis en avant, c'est le seul sur le choix duquel les Grandes Puissances européennes puissent tomber d'accord.

Nous proposons donc pour souverain héréditaire de la nouvelle principauté moldo-valaque, sous la suzeraineté de la Porte, le second fils du roi Oscar.

Nu știu dacă acest demers s'a bucurat de vreun răspuns; cercetarea Arhivelor Regale dela Stockholm ar revela poate lucruri interesante.

Prințul candidat era nepotul lui Jean Bernadotte, mareșal al Imperiului și fondator al dinastiei suedeze. În urma dispariției fraților săi Carl XV și Gustaf conte de Uppland, se urcă pe tron în 1872 sub numele de Oscar II. E ușor de închipuit complicațiile de tot felul ce s'ar fi ivit în cazul acceptării proiectului. E puțin probabil că Oscar Bernadotte ar fi putut aduce la îndeplinire reformele de care țara avea nevoie. Și apoi e permis să ne întrebăm ce s'ar fi întâmplat în 1872, când hazardul succesiunii a făcut din el moștenitorul tronului nordic?

E. LOZOVAN

Iată două exemplare din noua serie de vignete filatelice emise de Comitetul „România Liberă” din Spania. În interesul cauzei, prietenii noștri sunt îndemnați să răspundească cât mai mult aceste vignete. Ele pot fi procurate la următoarea adresă:

Trajanu Popesco  
Calle Villanueva 43, MADRID 1  
(Spania)



Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich:  
Dr. I. V. Emilian, Fürstentfeldbruck, Jägerstr. 17.  
Druck: Dr. Peter Belej, München 13.

# Clio și îndoielile istoricului

**Discipolul:** Zeiță prea înțeleaptă, vin la tine din mijlocul Cimbriilor cu suflule tari, pe care nimeni nu i-a văzut plângând. Iluziile tândrului care ți-a urmat învățămintele s'au spulberat ca puful păpădiei; odată cu liniștea aurită a anilor ce dau în pargă se strecoară în suflul meu marea îndoaie. Îndumează-mă să cred iar în meșteșugul meu cu naivitatea dela douăzeci de ani.

**Clio:** Nu te tulbura, o Xene! Ții minte ce spunea despre mine Péguy? „Je suis une pauvre vieille femme sans éternité: moins que rien, une loque; un vieux chiffon de femme. Orgueilleuse, et creuse, de tant de passé, à ce que je dis, je suis donc sans (aucun) avenir”. Amuzant, nu? Aproape teribilist. Dar vezi, culmea Lykabettului nu s'a clintit de șofia Gallului. Spune, care ți-e păsul, copile.

**Discipolul:** Este îngăduit istoricului să aibă suflul de poet?

**Clio:** Ți-a răspuns unul din neamul tău, încă de acum cinci lustri, bătrânul meu slujitor N. Iorga. Recitește ultimele sale rânduri: „Adevărurile istorice sunt de discernământ, nu de simplă constatare și reproducere. Pentru a le prinde se cere tot ce cunoștința adăncă a limbii, tot ce fantezia creatoare de definiții poate găsi mai fin și mai delicat. A vorbi despre oamenii și lucrurile trecutului în vocabularul curent e a greși dela un capăt la altul. Aș fi vrut, din partea mea, să am mai mult talent „poetic” pentru a fi mai aproape de adevăr.” — Cu alte cuvinte: acolo unde se oprește erudiția, poezia își deschide aripile. **Opera istorică este și operă de artă.** Vezi cum Moldoveanu l-a anticipat cu 18 ani pe Henri Irénée Marrou. Ultimul capitol al breviarului său — **De la conștiință istorică** — posedă neabătute accente iorghești. Dar tu, ai uitat oare că însuși ai scris că „visul e măsura lucrurilor”?

**Discipolul:** Care sunt limitele cercetării? Cum să lupt împotriva patimii devorante de a ști tot mai mult?

**Clio:** Punând înaintea faptei de fiecare zi cuvintele lui Euripide: „ești doar un om”. Lipsa de măsură e păcatul cel mai mare. Numără-ți zilele rămase în merit. Nu te lansa în proiecte himerice pe care nu le poate împlini o scurtă trecere pământescă. Să nu fii fântână de înțelepciune care-și păstrează nectarul în adâncimi.

**Discipolul:** Atunci critica de sine trebuie să fie nemiloasă?

**Clio:** Lucidă, bine cântărită. Și aici să te ferești de **hybris**. Un savant, pe care îl admirăm mult, publica în **aurora activității sale științifice** o carte — excelentă: **Saint Augustin et la fin**

**de la culture antique.** Douăzeci de ani mai târziu, cu seninătate, a pus iar pe gherghet truda juneției sale. Rezultatul îl știi, cea admirabilă **Retractatio**, unul din cele mai nobile exemple de probitate intelectuală. Și maestrul adult nu s'a rușinat să judece drastic a sa „incompétence de jeune barbare ignorant et présomptueux”. Când tu însuși vei avea curajul să privești senin în urmă și apoi să afirmi **barbarus juvenis eram**, să știi că ești pe drumul cel bun. Nu, să nu repudiezi nimic; tot ce ai scris te va urma, dela curriculum la necrolog, dar să consideri ce ți-a ieșit din condei ca opera altuia.

**Discipolul:** Care este valoarea tăcerii, zeiță?

**Clio:** Tăcerea poate fi omagiu și ocără, aprobare și refuz, generozitate și nimicnicie.

**Discipolul:** Atunci, cum trebuie să fie omagiul?

**Clio:** Drept și sincer, meritat dar și meritoriu. Oricând să fii gata să imiți exemplul lui Marcu Aureliu din cartea I-a a „Cugățărilor” sale, enumerând ceea ce dăorezi altora. Să nu uiți o clipă că tot ce știi e dar. Meritul tău e numai dacă suflul ți-a fost farină bună în care a germinat sămânța ce ai primit. E atât de mare ispita de a crede că afirmând „am fost elevul marilor măestri” vei răsfrațe asupra ta aureola unor opere grandioase.

Când în fruntea unui studiu vei grava o dedicație să te întreb: oare maestrul ar fi aprobat aceste rânduri? Sunt ele demne de memoria sa? Și mai ales, nu te tripi. Să nu uiți niciodată ce îți spunea N. I. Herescu în Piazza del Popolo: **Timpu nu respectă ceea ce se face fără el.**

**Discipolul:** Spune-mi o Eirene, nu e mai bine să fug de înălțămășala cetății? Dece să mă amestec în atâtea jositărie decât contemplația solitară ar revărsa asupra mea liniște rodnică?

**Clio:** Candide puer, nu poți evada din veacul tău. Nu poți fi delfin înolând pe culmile munților și nici vultur sburdând în adâncul oceanului. Chiar lucrul cel mai drag ție — opera ta științifică — există numai prin ceea ce tu însuși ai trăit în mijlocul zarvei agorale. Asumă-ți deci menirea de cetățean, înăuntrul ori în afara legilor. **Vei greși mult și vei plăti scump.** Dar mie nu-mi plac soldurile în gând ori acțiune.

E. L.



# „REBELII”

Nenorocul îi urmărește pe aștești. l-au lăudat pe rând pe Evușenko, Voznesenski, Abram Tertz, Daniel și după întâmplările ulterioare n'au cum să-și mândăne pogoaanele de hărtie tipărită. (Imprudența d-lui Ierunca se datorează și unui reflex pavlovian: cum vede un nume askenazit ori sephardit, sare cu flășnetă. C'est plus fort que lui! Toți străinii care au luat cel puțin o dată tramvaiul 14 dela Elefterie la Cercul Militar au dreptul de a fi introduși în cultura română.)

Și e o adevărată distracție să aștești: timpul lămurște metodic aproape totul. „Experții” trec dintr-o opăreală în alta.

Capitolul Voznesenski s'a încheiat cum era de așteptat: la „recitalul” de poezie ținut la New York în martie a asistat nici mai mult nici mai puțin decât Kerenski. Ministrul iresponsabil care și-a prăbușit patria în haos a putut fi în comunione cu plodul revoluției. Prin lacrimi, sânge și vâltă Maica Rusie continuă. Numai că Românul român ar trebui mai întâi să citească amintirile lui Leon Docici și „memoriile” lui Kerenski, publicate anul trecut în USA și, apoi, să mediteze.

Despre antecedentele lui Sinjavskij ne informează candid „Paris-Match” din 26 februarie p. 35: „Sa passion pour Maïakowsky était profonde. Il admirait en lui non seulement le révolutionnaire, mais le poète qui, par ses écrits, avait donné un style à la Révolution. Lui-même, Sinjavski, était un militant passionné. Komsomol a vingt ans [...] pendant les campagnes électorales il faisait du porte à porte pour décider les flammaris à aller voter. Un pur enfim.”

Aji înțeles? „Democrația” sovietică — perfectă ca cea engleză, pentru că în Sovietul Suprem există „liberal” și conservator” — are și „flammaris”, cetățeni care n'au chef să voteze. Și atunci, spontan, tineri conștienți sună la usa pentru a aminti politicienilor datoriile obștești. Imagini de Epinal cu fascinant decor moscovit, cum n'ar scrie senilissimul François Mauriac „Sainte Russie, tu es plus près de nous que jamais” și nu mai puțin zaharistul Gabriel Marcel „que deviens-tu nous sans les Russes, sans ces transfusions qui chaque fois nous régénèrent?”

Noi însă care nu-l admirăm pe Majakovskij — ca d-l Ierunca — pentru că l-am citit, discredăm foarte bine și rolul lui Sinjavskij: responsabil de stradă, agitator și delator. Iar lipsa „de chef” la vot nu este decât forma cea mai nevinovată de opoziție a nenorocirilor compatrioți ai „activistului înflăcărat”. Campanie de persuasiune din ușa'n ușa se termina desigur cu liste de nume predate la miliție de cel „pur”.

Asta e „rebeliunea” lui Sinjavskij: răfuială strict rusească, din care ne lipsește nenumărate elemente și care, oricum, nu interesează destinul nostru.

Cât despre F. Mauriac și G. Marcel, le urmăș să vadă visul cu ochii, să guste toate farmele „sfintei Rusii” și să se regenereze prin knut pe propria le spinare. Ialtul lor patron are de altfel grije să grăbească momentul mult dorit.

## GENERALUL NICOLAE ȘOVA

(urmare din pag. 1)

supuși deținut, fostul comandant al Diviziei de Gardă în fața Odesei, fără o singură clipă de ezitare, a ripostat aplicând **patru perechi de palme directorului închisori**. Cât de reconfortant a fost atunci acest gest pentru chinuții prizonierii dela Aiud!... Și ce aspră dojană pentru cei dispuși la compromisuri și la abdicări!... Fără să-i pese de consecințe, Generalul Nicolae Șova arăta tuturor cum se apără onoarea, pentru un ofițer mai prețioasă decât toate fîrurile și insignele. Așa cum făcuse în tot cursul carierei sale militare, Generalul Șova își salvase onoarea și de data aceasta, în condiția mizerabilă de captiv și înfruntând perspectiva de a fi pus în lanțuri și de a fi aruncat într-o carcăre care i-ar fi putut fi și mormânt...

Într-o bună zi, care nu-i chiar atât de îndepărtată, în fața modestului mormânt de astăzi al Generalului Nicolae Șova se vor pleca drapele și stindarde având din nou înscris, sub acvila lăncii, deviza noastră de totdeauna „Onoare și Patrie”, se vor pleca la groapa lui Șova drapelele și stindardele oștirii românești.



## Impunătoare manifestație românească la Sao Paulo

În momentul când punem ziarul sub tipar, primul reportajul unei impunătoare manifestații românești care a avut loc în ziua de 15 mai 1966 la Sao Paulo în Brazilia, manifestație organizată de cele trei asociații românești locale: C.A.E.R., Societatea Culturală Româno-Braziliană și Societatea Ortodoxă Română „Sf. Treime”. În numărul viitor al ziarului vom publica o dare de seamă.



ION V. EMILIAN

# TRECEREA NISTRULUI\*

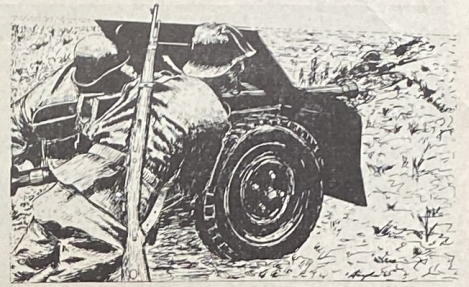
Ca mai toate bisericile moldovene, biserica din Lipnic stă pitită între tufe de răchită și copaci bătrâni, în fundul unei grădini îngrădită cu nulele și gârnețe. În fața intrării laterale a naosului, un ploton de onoare cu un singur trompet, delegații de ofițeri, subofițeri și trupă din toate unitățile brigăzii, câțiva moșnegi, multe femei și mulți copii din Lipnic și din Verejeni s-au rănduit în formă de potcoavă. În apropiere de zidul bisericii au fost aliniate pe iarbă patru cadavre și un sac. În flancul drept, primul mort este un soldat incremenit în poziție de drept, cu mâinile lipite de vîșșca pantalonilor, cu capul acoperit de casca împinsă puțin spre ceafă, cu ochii deschiși, întrebători... Parcă ar vrea să ceară încă o lămurire, parcă ar vrea să priceapă mai bine tălcul unui ordin. Mai încapă îndoielă? Războinicul fulgerat de moarte este un agent de legătură, un „agent de transmisiuni” cum i se spune oficial, un alergător permanent, dar de cele mai multe ori anonim, între linia de foc și postul de comandă. Al doilea cadavru este acel al unui ofițer, Locotenentul Marinescu C. Virgil Ilie, Gili, adjutant Regimentului 3 Călărași. Într-un gest de ultimă apărare, Gili și-a acoperit fața cu ambele brațe... Alături de el, Căpitanul Ionescu Eugen, fost elev la Saint-Cyr și ofițer din cadrele Școlii de Cavalerie dela Târgoviște, mutat de câteva zile în

Regimentul 3 Călărași, la propria sa cerere. De statură înaltă, zvelt, purtând un veston de croială elegantă, încins cu centura cu diagonală, Căpitanul Ionescu este tipul clasic al instructorului de școală militară. Privindu-l, ai putea crede că doarme dacă n'ar fi tăietura adâncă pe care i-a făcut-o o schișă în gât... Al patrulea mort este un prieten din copilărie, Căpitanul Tebeică Ștefan, Fănel, comandantul escadronului de pionieri al brigăzii noastre. Este însemnat și el la gât de aceeași tăietură, dar a fost lovit și la cap; părul lui blond și ondulat este pătat de sânge închegat. Cât privește sacul dela flancul stîng al acestei macabre alinieri, în el se află tot ce s'a mai putut aduna din trupul Maiorului Albu Emil, oase frânte și bucăți de carne...

Cu patraful pus peste uniformă-i cazonă, preotul brigăzii începe slujba. Nu-l pot urmări, după cum nu pot prinde nici cuvintele pe care le rostește Colonelul Dănescu. Imi plimb necontenit ochii, dela dreapta spre stînga și dela stînga spre dreapta, privind când la necunoscutul agent de legătură, când la cei trei ofițeri și când la sacul legat la gât, sac străjuit de un soldat care plînge, ordonanța Maiorului Albu. Femeile plîng și ele, discret, fără bocete. Este greu de spus ce simt în aceste clipe, ce gânduri mă muncesc, dar imi dau seama că ce văd acum imi va rămîne adănc întîmpărit în suflet și că timpul nu va putea estompa asemenea imagine. Mă gîndesc poate și la zilele ce-mi stau în față și la perspectiva de a fi ghemuit într'un sac de cânepă... Intervenția trompetului este oarecum binefăcătoare. El sună prelung „Rugăciunea”, apoi „Drept” și „Leșirea la câmp” sau, dacă vreți, „Onorul la drapel”. Cadavrele sunt apoi înfășurate în foi de cort, acestea înlocuind în timp de companie sicriile. Intovărișit de Gigi Petiș și de Băețel Neculce părăsesc grădina bisericii, de astăzi înainte al treilea cimitir pe care îl lăsam în marșul nostru spre Nistru și dincolo de el.

Ofițer brevetat, Căpitanul Neculce este detașat la „Biroul 3”, adică la biroul de operații al brigăzii și deci în măsură să ne pună la curent cu cele întîmplate. Ca autentic descendent al celui ce a scris „O seamă de cuvinte”, Neculce face acest lucru fără patos și fără lău de amănunte, expunându-ne situația într-o pitorească și fermecătoare limbă moldovenească.

Formațiuni de șoc aparținînd celor 3 brigăzi care alcătuiesc Corpul de Cavalerie, formațiuni puse sub comanda Colonelului Korne Radu, au forțat cursul Nistrului în fața satului Năslăuca și au constituit un cap de pod pe care îl lărgesc acum treptat, izbindu-se de o puternică rezistență sovietică. La cazematele dela Șerebria și la Colhozul Willy, două escadroane din Regimentul 10 Roșiori au suferit pierderi grele. Cei îngropați astăzi au fost însă uciși pe malul basarabean, în fața bisericii din Verejeni. Ei făceau parte din al doilea eșalon, acel care a trecut Nistrul astăzi noapte. Murind Căpitanul Tebeică, comanda Escadronului 44 Pionieri a fost luată de Locotenentul de rezervă Tanoviceanu Nicolae, camaradul meu de promoție, fiul cunoscutului penalist, el însuși conferențiar la Facultatea de Drept



a Universității din Iași. În fruntea oamenilor săi, dînd dovadă de curaj exemplar, Tanoviceanu a atacat cazematele cu aruncătoare de flăcări și cu încărcături de trol. Alcătuiind al treilea eșalon, noi vom trece Nistrul să la noapte sau în cursul zilei de mîine.

Înainte de a ne lua rămas bun și de a ne face reciproc urări de noroc, Neculce ne-a mai spus că un alt cap de pod a fost constituit de Corpul de Munte în fața satului Ojeva. Aci, trecînd Nistrul cu primele elemente, a căzut Locotenentul Colonel de Cavalerie Tarnoschi Dan, vechi militant al mișcării naționaliste.

Mă despart și de Gigi Petiș și iau drumul spre locul unde se află cantonul escadronului nostru. Fără să fi primit poruncă dela nimeni, soldații curăță harnașamentul și armătura. Alții și-au pus rufele la uscat. Pe prispa casei vecine, Sergentul Datcu, foarte ferchezuit și cu cizmele lustruite, face conversație cu o fată frumuseală. Ziua trece repede! Înainte de asfințit vine și agentul cu ordinul pe care-l așteptam. Echiparea! Se alcătuiesc grupele pentru lupta pe jos. Se împart grenade, pistoale de semnalizare... Din cei trei agenți ai mei, de data aceasta îl las pe Mazilu la eșalonul cailor la mîna. Gata? Gata! Întăreala! Pornim la drum odată cu lăsatul serii, fugăreți de niște nori posomorâți care-și lasă burnița pe noi. În ordinea normală a grupelor, plotonul nu încheie coloana escadronului.

Nu știu cine este călăuza din capul coloanei, dar am impresia că cineva vrea să ne pună la încercare răbdarea și puterea noastră de rezistență. În drum spre obiectiv, te pomeniști că șefii s'au gîndit că ar fi bine să ne antreneze... După ce ieșim din sat, escaladăm o serie de zăplazuri. Unuia îi scapă din mîna cutia cu cartușe, altul își pierde lopata... Luăm în piept un deal luncos de parcă-i uns cu untdelemn, coborîm niște râpi afurisite și intrăm apoi într-o pîrloagă plină de mărcini. Trecem peste rambele unei căi ferate, nu o singură dată și nici de două ori, ci de cinci ori... De plouat nu mai plouă, dar plouă cu înjurături, din toate părțile. În sfîrșit, un punct de reper: gara Bărnova. O lăsam în dreapta noastră, trecem din nou peste calea ferată, urcăm o pantă lină, mărșălim o jumătate de oră pe un drum de care și ajungem în marginea de sud a satului Verejeni.

(urmarea în numărul viitor)



## Dreptul internațional contemporan, după Grigore Geamănu

Despre Grigore Geamănu, știm că debutase ca secretar al talentatului avocat Grigore Iulian, că făcuse după aceea o serie de tîmbe politice și că, în cele din urmă, aterizase în partidul comunist. Aci a făcut carieră și a ajuns profesor la Facultatea de Drept din București. În această calitate, Grigore Geamănu a publicat, în 1965, o lucrare care poartă titlul „Drept internațional contemporan”. Lucrarea cu pricina este pe semne și curs pentru studenții care trec examenele la Geamănu. De altfel în revistele „Justiția nouă” (numărul 4/1965) și „Lupta de clasă” (numărul 10/septembrie 1965) au apărut recenzii despre lucrarea lui Geamănu, recenzii destul de convingătoare. Înclinăm și eu să cred că este vorba de o serioasă contribuție în domeniul Dreptului internațional. Când însă mi-am căzut în mână cartea lui Geamănu, mi-am dat imediat seama că ea nu este decît o mistificare.

În introducere, autorul care este în același timp și membru al „Consiliului de Stat”, scrie: „România socialistă, care pentru prima oară în istoria poporului nostru, datorită conducerii Partidului Muncitoresc Român, participă la relațiile internaționale ca stat suveran și independent.” Geamănu nu precizează când, după noua sa concepție, România a devenit „pentru prima dată” suverană și independentă: la 23 august 1944 sau la 6 martie 1945, când Vișinski, bădănd cu pumnul în masă și trîntind ușile, a silit pe fostul rege Mihai să semneze decretul de numire a lui Petru Groza în postul de prim-ministru. Geamănu nu face numai pe prostul, ci se placează și pe poziții contradictorii față de alte lucrări „socialiste” publicate recent. Astfel, în lucrarea „Momente din istoria poporului român” (vezi Stindardul, nr. 91, 92), la pagina 112 stau scrise următoarele: „Față de aceste provocări (NN. este vorba de provocările din partea Turciei) opinia publică din România a cerut proclamarea independenței țării și începerea războiului contra Turciei. În aceste condiții... Adundarea deputaților a votat o moțiune prin care se proclama în mod oficial ruperea legăturilor noastre cu Poarta și independența României.” Ba ceva mai mult, pentru a risipi orice îndoielă, autorii „Momentelor” scriu la pagina 115: „Cucerirea independenței naționale a constituit un eveniment de mare importanță în dezvoltarea României moderne. Scuturînd jugul otoman, România și-a

dobîndit egalițarea juridică cu toate statele suverane. Nici o putere nu mai avea dreptul de a interveni în afacerile interne ale țării noastre și nici de a-i impune sau controla relațiile externe.” În continuare, colectivul de autori dezvoltă ideea: „Cucerirea independenței de stat a României a creat, totodată, condiții prielnice dezvoltării economice a țării. Devenind stat suveran, România avea posibilitatea să încheie orice acorduri și tratate internaționale în domeniul schimburilor economice, necesare dezvoltării ei economice; ea putea duce o politică vamală de protecție a industriei naționale.”

Clar și precis! România a fost deci independentă și suverană încă din 1877. Fapt recunoscut și de colectivul de istorici care au scris „Momente din istoria poporului român”. După cum se vede tovarășii nu sunt de acord: una spune colectivul de istorici și alta spune Geamănu. „Profesorul” Geamănu contrazice nu numai pe tovarășii, ci se contrazice și pe el însuși. La pagina 189 a propriei sale lucrări, Geamănu scrie: „În relațiile complete și variate dintre Tara Românească, Moldova și Transilvania cu imperiul otoman au existat raporturi de vasalitate în diferite perioade istorice, alternînd cu forme de aservire, pînă la proclamarea independenței, la 9 mai 1877.” În prefața una, în cuprins alta. Așa tratează „științific” Geamănu problema independenței și suveranității, „tratatul” lui de „drept internațional contemporan” nefiind altceva decît o jalnică broșură de propagandă pentru uzul agitatorilor de raion.

Mircea OPREANU

## PENTRU ABONAȚI ȘI PRIETENI

Din pricina unor împrejurări vitrege, numărul acesta al ziarului a fost pus tipar abia la 31 mai 1966. Nădăjduim ca în jurul datei de 30 iunie 1966 să putem pune sub tipar și numărul 95.

În ciuda tuturor încercărilor de torpilare, STINDARDUL merge înainte, cu o echipă întărită și cu un număr din ce în ce mai mare de susținători.

De aci înainte, rugăm ca toate sumele de

bani destinate ziarului să fie expediate numai la contul nostru de bancă din München:

Bankgeschäft OTTO DIERKS & Co.

8 München 2, Marienplatz 28

Konto-Nr. 59 555 PSchA München,

cu mențiunea:

für STINDARDUL, Kto. 2277

Deocamdată, indicația de mai sus este valabilă și pentru abonații din Franța, aceasta pînă la deschiderea unui nou cont C. C. P.

Correspondența pentru ziar rugăm a se trimite numai la următoarea adresă:

808 Fürstentfeldbruck

Jägerstrasse 17

STINDARDUL luptă și pentru unitatea europeană, dar este și rămîne un ziar românesc, în serviciul nației. Atît!

„Deci și acest neam românesc pînă au fost dragoste în mijlocul lor, Dumnezeu încă au fost cu dănzii că nu i-au călcat pe dănzii ale limbii străine, ce au făcut multe vitejii și au trăit în bună pace.”

RADU GRECEANU

(Cronica din 1707)

## JURISTEN ALS KP-PROPAGANDISTEN

Die kommunistische „Internationale Vereinigung demokratischer Juristen” hat schon im Jahre 1960 anlässlich einer Tagung in Warschau eine „Internationale Kommission” gegründet, die sich vor allem mit Problemen der Bundesrepublik unter kommunistischen Aspekten befaßt. Jetzt hat diese Kommission, deren voller Name lautet: „Internationale Studien- und Forschungskommission über die Wiedergeburt des Nazismus im Rechtswesen der Deutschen Bundesrepublik”, eine Sitzung in Ost-Berlin abgehalten. An ihr nahmen kommunistische Juristen aus Bulgarien, Belgien, Italien, Frankreich, Österreich, Polen, der Tschechoslowakei, den Niederlanden, der Sowjetzone und der Sowjetunion teil. Man untersuchte den Stand der Strafverfolgung von Kriegsverbrechen. Außerdem wurde das Problem der Verjährung behandelt.

Nach den bisherigen Erfahrungen werden die sogenannten „Untersuchungsergebnisse” als „wissenschaftliche Dokumentationen” den Pro-

pagandazentren der kommunistischen Parteien zur Verfügung gestellt, die damit ihre Aktionen gegen die Bundesrepublik, in diesem speziellen Falle gegen die Justiz der Bundesrepublik, bestreiten. („Wehrpolitische Information”)

„Friedliche Koexistenz” bedeutet Selbstmord für den Westen.

## AGENTEN UNTER UNS

Eva Jentsch: „Agenten unter uns”. — Spionage in der Bundesrepublik. — Econ Verlag Düsseldorf. 180 Seiten, Leinen DM 14.80.

Die grüne Brille, die den Umschlag dieses Buches zielt, sollte keineswegs dazu verführen, eine Spionagejagd auf Träger von Sonnenbrillen zu entfesseln: Echte Spione tragen kein sichtbares Abzeichen, sind aber deshalb um so gefährlicher, wie Eva Jentsch in ihrem Buch detailliert vorführt.

Echte Agenten stehen nicht im Scheinwerferlicht, wie James Bond, sondern leben als unscheinbare unauffällige Bürger unter uns. Und darin liegt der Wert dieses Buches: Es will durch die Darstellung zahlreicher Einzelfälle aus dem „täglichen Leben” von Agenten die zahllosen Sorglosen, durch „Koexistenz”-Propaganda eingeschlaferten warnen. Warnen davor, womöglich selbst in diesen Teufelskreis hineingezwungen zu werden — und mahnen zur Wachsamkeit. Heute geht die unsichtbare Front quer durch die Völker. Deshalb ist es so schwer, aber auch so wichtig, Agenten zu erkennen und auszuschalten. — Deshalb ist dieses Buch, das bis zur letzten Seite fesselt, so wichtig.

—Lo.

## ACHTUNG! Deutsche Studenten!

Wir empfehlen die antikommunistische Zeitschrift der französischen Studenten, die auch über die Probleme der deutschen Studenten sehr gut informiert ist.

CAHIERS UNIVERSITAIRES  
Boite Postale 76-06

Paris 6-e

Redaktion: Jacques Vernin, François d'Orival, Fabrice Laroche.  
Verlangt Probenummern!





ci și sufletul. Vreau să uit! Vreau să uit! Cum oare n'ar dori să uite bieții prizonieri întâmplări și scene pe care un om întreg la minte nici nu le poate concepe. Astfel, pe cei ce nu se lăsau „restructurați” Dorobanțu îi lega pe un fel de targă de lemn, îi lega de așa manieră încât aceștia nu-și mai puteau mișca nici capul. După aceea un alt deținut era silist, sub amenințarea pistolului, să-și facă nevoile pe fața, pe ochii, pe gura celui legat. Aceasta se chema „restructurare”. Este delat sine înțeleasă că numai un lovit de alienație mintală putea să ordone așa ceva. Dorobanțu era și este un alienat mintal, lagărele de Muncă M.A.I. dela Otopeni, unde mai mare este **Marin Jianu**, fost ministru. Dorobanțu face serviciu la Otopeni din anul 1965 și locuiește într-un bloc din strada Alexandru Sahia, în apropiere de strada Bătești. Locatarii blocului cu „pricina” s'au convins de multă vreme că Dorobanțu ar trebui să fie internat la casa de nebuni. În fiecare noapte, el începe să urle ca o fiară, să spargă farfuri și să arunce cioburile pe fereastră. Știind cine este individul în deștină și că el face și astăzi serviciul la M.A.I., bieții oameni nu îndrăznesc să se plângă nimănui.

Pentru a se pune bine cu noua stăpânire, fostul locotenent-colonel de jandarmi **Craioanu** a acceptat și gradul de căpitan de securitate. În această calitate i s'a încredințat conducerea lagărului de triaj din București, **Joseava Alexandria**. Aci, împreună cu locțiitorul său politic, **locotenentul-major Apostol**, fostul locotenent-colonel de jandarmi s'a arătat tot atât de lipsit de omenie ca și ofițerii din producția comunistă. În lagărul din **Joseava Alexandria**, deținuții erau băgați noaptea în carceră și finjuți cu picioarele în zeamă de var. Pedepsa aceasta era aplicată și femeilor care se aflau în acest lagăr.

Încheiem această scurtă expunere, amintind și pe **colonelul Koller**, evreu, comandantul închisorii Văcărești între anii 1952 și 1959. La Văcărești se afla și spitalul deținuților politici. Aci erau aduși cu deosebire deținuții politici care urmau să fie operați. Trecând peste avizul medicilor, **colonelul Koller** scotea bolnavii la muncă, la 10 zile numai după operație, punând și pe aceștia la regim de celulă la celeași rații de alimente ca și deținuții sănătoși. În felul acesta, **Koller** a ucis sute și sute de deținuți politici, **de origine etnică română**, pe tot timpul cât a fost comandant al închisorii Văcărești.

◆ **În postul de ambasador R.S.R. la Moscova** a fost numit **Teodor Marinescu**, pe vremuri fotbalist la clubul oborcan „Unirea Tricolor”. În ultimul timp **Teodor Marinescu** a avansat rapid în ierarhia comunistă: redactor-șef la „Scinteia” în locul lui **Sorin Toma**, el devine în 1965 președinte al Comitetului de Radio și Televiziune, în locul lui **Ion Pas**, pentru ca în cele din urmă să i se încredințeze importantul post de ambasador la Moscova.

◆ **Alexandru Moghioros** a fost în 1965 în cognita în Franța, unde a avut mai multe întrevederi cu comuniștii francezi și spanioli. Nu este exclus ca el să fi fost acela care a pregătit zgomotoasa vizită a șefilor comuniștii spanioli către guvernul dela București le-a făcut recent o primire deosebită, primire despre care vom mai vorbi. În legătură cu **Moghioros** este bine să amintim că el a dus țărâna românească la sapă de lemn, prin succesele reforme și prin colectivizarea forțată. Individ lipsit de scrupule și de caracter, **Moghioros** a fost mult timp omul de încredere a lui **Foris**, fostul secretar general al P.C.R.-ului în ilegalitate. După 23 august 1944, atât **Ana Pauker** cât și **Gheorghe Gheorghiu-Dej** au vrut să scape de **Foris**. În această operație, complicele lor cel mai prețios a fost **Alexandru Moghioros**. În timp ce trupele sovietice invadau țara, **Foris** era lichidat de oamenii lui **Moghioros**. Toți acei care au venit în contact cu acest „vârf” declară unanim că toți colaboratorii lui **Leucă** și **frică** în sân, **Moghioros** fiind de o răutate proverbială, la fel de crud față de dușmani ca și față de prieteni.

◆ **În schimbarea la Academie.** — La 8 aprilie 1966 s'au încheiat în Capitală lucrările sesiunii generale a Academiei R.S.R. Adunarea generală care a „ales” Perziulul Academiei, a avut loc cu participarea lui **Alexandru Birlădeanu**, membru al Comitetului Executiv al P.C.R., a lui **Manea Mănescu**, secretar al C.C. al P.C.R. și a altor conducători comuniști. Noul președinte al Academiei este **Miran Nicolescu**, matematician care a studiat în Franța, vice-președinte fiind **Atanasie Joja**, Ștefan Milcu, Remus Răduț și Șerban Iteica. După cum se vede lorgu lordan a fost înălțat dela vice-președinția Academiei. El nu mai este nici președintele secției de științe filologice, în locul lui fiind „ales” **Emil Petrovici**. În general, înlocuirea lui lorgu lordan a fost salutăată cu satisfacție aproape unanimă. Din câte știm noi, **Ionescu-Gulian**, care nu-i nici **Ionescu** și nici **Gulian**, președintele secției de științe istorice, stă și el sub amenințarea debarcării.

◆ **Nova mineralieră „Hunedoara”,** construită la un șantier naval din Japonia, a plecat în prima cursă spre San Francisco. Având o capacitate de 25.400 tone, „Hunedoara” are o lungime de 181 m. o lățime de 24,80 m. și atinge o viteză de 16,25 mile pe oră. Până la sfârșitul acestui an vor fi puse în serviciu 4 vase de acest gen, precum și o serie nouă de cargouri construite de către o firmă engleză și de șantierul naval dela Galați.

◆ **Vasile Vilcu, șeful cooperativelor agricole de producție.** — Potrivit programului hotărât de

congresul al IX-lea al P.C.R. în legătură cu „dezvoltarea agriculturii socialiste”, s'a ținut la București, la începutul lui martie 1966, „Congresul de constituire a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție”. La acest congres, expunerea principală a fost făcută de **Nicolae Ceaușescu** în persoană, care a prezentat, bine înțeleasă, înființarea uniunilor cooperatiste drept „un efort al întregii țărâni, pentru crearea condițiilor tot mai bune și folosirea mai rațională a mijloacelor proprii materiale și financiare ale cooperativelor agricole”. Ca de obicei, zeci și zeci de referenți și de „experți” s'au perindat la tribună, declarând stereotip că fiecare cooperativă va reuși să pună temelii trinitice viitoare recolte, să obțină producții superioare și să folosească din plin mijloacele de mecanizare, aceasta „prin organizarea mai judicioasă a muncii brigăzilor, pentru progresul continuu al economiei naționale”, înflorirea țării etc., etc.

Cine a urmărit cu atenție dezbaterile și a citit cările de seamă ale acestui congres a putut constata oarecare băjbăială în găsirea soluțiilor și foarte multe contradicții în prezentarea situației.

Astfel, în exaltarea-i oratorică, **Mihai Birliga**, „erou al muncii socialiste”, președintele cooperativei agricole din comuna Roma, raionul Botoșani, regiunea Suceava, a spus: „Valorificând sprijinul multilateral acordat de stat, precum și mijloacele proprii, vom transforma imense teritorii în lanuri mănoase”. Perspectiva transformării unor „imense teritorii” în lanuri mănoase nu prea se conturează din rezoluțiile finale ale celuișor congres.

„Directivele congresului al IX-lea al P.C.R. au stabilit ca principal obiectiv în domeniul producției vegetale, creșterea producției de cereale și lărgirea bazei furajere. Sporirea producției trebuie să se realizeze prin recolte mai bogate la hectar, deoarece nu este posibilă extinderea deosebită a suprafețelor arabile. Ținând seama de acest fapt este necesar ca în fiecare unitate, cooperativă (adică bieții țărâni), împreună cu mecanizatorii din S.M.T., să îndrumă **agronomii**, să asigure folosirea cât mai chibzuită pentru mecanizare, chimizare și extinderea irigațiilor, precum și mobilizarea tuturor celorlalte rezerve interne „existente”. Într-o „rezervă internă” și „imense teritorii” deosebite este mare...”

Mai importantă decât toate nepotrivirile și contradicțiile este numirea lui **Vasile Vilcu** în postul de președinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție. Prezența acestui individ în sectorul agricol constituie o indicație pentru metodele ce vor fi folosite și pentru cadența în care se va desfășura, de aci înainte, punerea greș încercată țărâni românești „în condițiile socialismului”.

Cine este **Vasile Vilcu**? Fost prim secretar al partidului pentru regiunea Dobrogea, membru supleant al comitetului executiv al C.C. al P.C.R. și membru al consiliului de stat, **Vasile Vilcu** este de origine bulgară, astăzi în vârstă de cca. 60 de ani, mic de statură, buhăit la față și cu privire de fiară. Cu mult înainte de război, împreună cu **Petre Borilă**, de origine bulgară și el, **Vasile Vilcu** a organizat grupe de comitaji și echipe de sabotați, atât în Dobrogea cât și în sudul Basarabiei. Tot prin **Petre Borilă**, după instaurarea regimului comunist, lui **Vasile Vilcu** i s'au încredințat cele mai importante posturi. În calitate de prim secretar de partid al regiunii Dobrogea, **Vasile Vilcu** a ordonat și a patronat toate crimele săvârșite în lagărele de exterminare și pe șantierul morții dela canalul Dunăre-Marea Neagră. Iar când năstrucul proiect al „drumului fără pulbere” a căzut în bală, tot **Vasile Vilcu** a fost acela care s'a îngrijit să găsească și pații ispititorii, incendind procesul inginerilor care au fost condamnați la moarte și execuți în 1954.

După această ispravă, în dorința-i de a se ridica mai sus pe scara ierarhiei de partid, **Vasile Vilcu** a dezlănțuit pe întreg teritoriul Dobrogei o cumpălită teroare pentru a-i determina pe țărâni să înceteze eroica lor rezistență împotriva colectivizării. **Vasile Vilcu** a putut anunța lui **Gheorghe Dej** că Dobrogea a fost prima regiune pe țară în întregime colectivizată. Rezultatul acesta a fost obținut prin folosirea celor mai ticăloase mijloace și prin trimiterea în satele „recalcitrante” a unor importante forțe armate, atât din M.A.I. cât și din M.F.A. Pentru intimidarea țărănilor, **Vasile Vilcu** a pus în mișcare și unități de artilerie, precum și brigada de tancuri a Marinei. Represivele ordonate de el a fost deosebit de sângeroase în comunele: **Valea Rea**, **Șipotele**, **Deleni**, **Urluș** și **Aburd** din raionul Adamclisi, precum și în comunele **Viroaga**, **Oltenei**, **Măgura**, **Chirnogeni**, **Movila Verde** și **Plopeni** din raionul Negru Vodă. Morți și răniți au fost însă și în alte comune aparținând tuturor raioanelor din Dobrogea. După unii, colectivizarea agricolă din Dobrogea s'a făcut cu prețul vieții a peste 500 de țărâni români, uciși de gloanțe sau în urma torturilor la care au fost supuși la închiisoarea din Constanța, asasinat săvârșit sub directă supraveghere a lui **Vasile Vilcu**. În disperarea lor, țărâni s'au răzbunat dând foc combinatului de celuloză care nici n'apucase să intre în funcțiune.

După depozitarea jărnăniilor dobrogene, **Vasile Vilcu** a primit misiunea să dirijeze amenajarea litoralului Mării Negre. Toți proprietarii de case dela Eforie, Mamaia și Mangalia

(Continuare în pag. 5.)

◆ **Nu, nu putem uita. Nu trebuie să uităm.** — În atmosferă de „destindere” și în cadrul schimbărilor culturale, ca invitat al guvernului francez sau al întreprinderii „Südsteuropa-Gesellschaft”, nu este exclus să-l vedem într-o bună zi și pe tovarășul **Bădică** aterizând la Paris sau la München. Numitul are dealfel și calificare necesară pentru a răspunde unei invitații occidentale și a juca rolul de ambasador cultural. **Bădică** este astăzi director în Ministerul Invățământului și Culturii din București.

Original din Craiova, **Bădică** a fost la început zugrav. Că din zugrav a ajuns șef de resort în Ministerul Invățământului n'am aveau nimic de obiectat. El n'a fost însă numai zugrav, ci și colonel al Trupelor M.A.I., între anii 1949 și 1955 exercitând funcția de director general al penitenciarelor din întreaga țară. De o cruzime de neînchipuit, **Bădică** are la activul său o serie de nelegiuiri și de asasinat. Făcând parte din echipa aceluia care au înființat lagărele de muncă forțată, „colonelul” **Bădică** a fost desemnat să aleagă comandanții de lagăre și să stabilească normele de muncă pentru deținuți. Normele de muncă stabilite de el erau de trei ori mai mari decât cele obișnuite. Când spunem aceasta nu ne gândim numai la cele 14 ore de muncă neîntreruptă, ci și la faptul că fiecare deținut era obligat să sape și să care cel puțin cinci metri cubi de pământ zilnic. În cazul când un singur deținut nu realiza această normă, pedepsit era într-un dețasament. Pedepsele obișnuite erau: suprimarea vorbirii (de care deținuții nu beneficiau decât odată la trei luni), interzicerea de a scrie și de a primi scrisori (fiecă deținut nu putea primi decât o singură scrisoare pe lună) și confiscarea pachetelor de alimente, care și acesta nu putea fi primit decât tot o singură dată pe lună. Cu aceste metode, subalternii lui **Bădică** au reușit să creeze o atmosferă imposibilă în sănul dețasamentelor de muncă forțată și să-l facă pe deținuți să se urască între ei.

Tot timpul cât **Bădică** a fost director general, hrana deținuților nu s'a deosebit cu nimic de cea pentru animale. Sub **Bădică** toți prizonierii politici erau desemnați sub numele de „bandiți”. Ofițerii, subofițerii și soldații care alcătuiau dețasamentele de pază primiseră instrucțiuni să impuște, fără somație, orice deținut care s'ar fi depărtat de locul lui de muncă. Ceva mai mult, pentru fiecare deținut împușcat în felul acesta respectivii paznici erau avansați, primeau premii și beneficiau de concedii.

Lista colaboratorilor lui **Bădică** este foarte lungă. Deocamdată cităm mai jos câteva nume: **Căpitanul Borcea**, fost comandant al lagărului Capul Midia, din apropiere de comuna Valea Neagră. Iată una din isprăvile acestui **Borcea**. În iarna anului 1951, din pricina unei furtuni foarte violente, valurile au spart, într-o noapte, un dig. **Căpitanul Borcea** a sculat din somn 300 de deținuți și i-a pus, în plină noapte și buimăciți de somn, să astupe spărături făcute în dig. În cursul acestei acțiuni, 200 de deținuți au fost luate de valuri, iar alții au murit înghietați.

**Locotenentul-colonel Constantinescu**, de profesie tipărit, era pe vremea lui **Bădică** inspector general al închisorilor. Numitul este menținut și astăzi în același post, deși este și el responsabil de torturi și asasinat.

Măna dreaptă a lui **Bădică** era un oarecare **Gavrilă Rusu**, director general adjunct, fost pe vremuri mecanic la închisoarea Văcărești și complice al comunistilor deținuți în acea închiisoare pe vremea regimului Antonescu. **Gavrilă Rusu** a fost scos din sectorul M.A.I., dar este astăzi directorul unui institut de proiectări din București.

Tot colaborator al lui **Bădică** a fost și faimosul **Maromet**, fost pe vremuri gardian municipal, adică pazitor de grădini publice și de cimitire. După cum îl arată numele, **Maromet** este de origine țigănească și deci foarte calificat pentru a îndeplini funcția de călău. Între anii 1949 și 1953, **Maromet** a fost comandantul închisorii Jilava și a reușit să transforme această închiisoare într-o adevărată casă a morții. Un compatriot care, în acea epocă, a trecut și el prin închiisoarea Jilava, ne povestește următoarele: „Am ajuns la Jilava la sfârșitul lui martie 1950 și am făcut cunoștință cu cele trei celule comune, care purtau numerele 11, 12 și 13 și care erau legate între ele prin niște poșaje. Deținuții din aceste celule fuseseră aduși în stare de epavă umane, atât sub raportul fizic cât și sub cel moral. Se aflau acolo, între alții: fostul ministru **Mihail Manolescu**, fostul ministru **Halegan**, Comandorul **Negrea** și **Colonelul Zănescu**. Capacitatea acestor celule era de maximum 40 de oameni, dar **Maromet** înghesuise în ele 400. Deținuții dormeau într-o dungă, în trei etaje de paturi și pe jos. Când unul se întorcea de pe o parte pe altă parte, trebuia să se întoarcă tot șirul. Deținuții își făceau nevoile în două hârdaie,

care se aflau în mijlocul celulei. Ei bine, în aceleași hârdaie ni se servea și mâncarea. Când spui acest lucru oamenilor din țările occidentale, nimeni nu te crede. Nici nu este de crezut! Dar toțiștia acesta este adevărul adevărat. În hârdaiele în care ne făcăm nevoile ni se servea și masa. Aș vrea să știu dacă una din organizațiile internaționale, care apără, chipurile, libertatea, drepturile și demnitatea oamenilor, la formulat cel mai timid protest în legătură cu această ticăloșie. Cât privește mâncarea, aceasta se compunea invariabil din ciorbă de praz și din 100 gr. de pâine. Doar o singură dată pe săptămână, vinerea, ni se servea ciorbă cu maie de vită, maie nespălate și pline de baligă. Compatrioții din exil ar trebui să strige aceste lucruri de neînchipuit, să le strige în toate colțurile lumii și în limba țării în care se găsec. Lumea trebuie să afle odată cum au fost chinuți, cum au fost umiliți și cum au pierit oameni de frunte ai neamului nostru, numai și numai pentru ca un regim impus de inamic să-și întindă stăpânirea asupra țării, cu ajutorul elementelor alogene și al bestiilor cu chip de om.”

Asistență medicală nu exista și din acest motiv deținuțiiureau ca muștele. Din ordinul lui **Maromet**, morții erau îngropați, fără nici o formalitate și fără atestarea decedului de către un medic în locul numit „Valea Plângerii”. În alt loc, numit „Valea Piericii”, se făceau execuțiile, acestea cu minimum de formalități.

În anul 1953, **Maromet** este înlocuit la comanda închisorii Jilava cu maiorul **Csaky**, dar este în același timp avansat la gradul de locotenent-colonel și numit comandant al lagărelor din Delta Dunării. Aici „la stuf”, **Maromet** a excelat prin cruzimea de neînchipuit: bătea deținuții cu cravasa (de-a călare), îi trântea pământ și apoi se urca cu calul peste ei. Astăzi, **Maromet**, scos la pensie cu gradul de colonel, este șeful pazei teatrului satiric „Constantin Tănase” din București.

**Maiorul Albon**, fost croitor la Constanța, n'a fost nici el mai prejos decât **Maromet**. În calitate de comandant al lagărelor dela canalul Dunăre-Marea Neagră a participat personal la toate torturile și asasinatelor săvârșite aci. Principalele ajutoare ale acestuia au fost: căpitanul **Borcea**, comandant al lagărului dela Capul Midia, locotenentul-major **Florea**, comandant al lagărului „Columbia” dela Cernavodă, locotenentul-major **Becu**, fost chelnăr la Constanța, locțiitor politic al lui **Borcea**, pentru a nu cita decât pe câțiva dintre ei. La Cernavodă deținuții nu erau bătuți numai cu cravasa, ci și cu bicul, pe pielea goală, ca pe vremea fa-raonilor. Cei pedepsiți, erau introdusi în carceră tot în pielea goală. Din ordinul lui **Becu**, jumătate din conținutul pachetelor cu alimente care soseau pentru deținuți era dat câinilor poliției...

Printre inspectori Direcției Generale a Inchișorilor din București era și un fost preot devenit căpitan de securitate, care răspundea la numele de **Nițescu**. Acesta găsea o plăcere deosebită în asmuțirea câinilor-lupi asupra deținuților. Și acest **Nițescu** făcea uz de cravasă, de bici, de ciomag și de botul cizmei. Prins cu mâna n sac, **Nițescu** a fost condamnat în 1955 pentru fraude.

Pentru comandanții de lagăre, stagiul la închiisoarea din Jilava constituia o perioadă de perfecționare și de calificare profesională. Astfel, căpitanul **Pavel** care a fost făcut comandant al lagărului dela Bicaz, a adus cu el dela Jilava un deținut de drept comun cu multe crime la activ, un oarecare **Nicolae**. Acest **Nicolae** a ales din deținuții de drept comun a unui lagăr din vecinătatea Bicazului pe toți șefii de echipă ai deținuților politici. Pentru șefii de echipă cuvântul de ordine era: „Să-i faceți să muncească până ce își dau sufletul.” Acei care nu mai puteau munci erau aduși în fața locotenentului **Chietaru**, locțiitor politic al lagărului, care-i puneau în lanțuri și îi trimitea la Suceavă, unde erau aruncați în celelele subterane construite special.

Este greu de stabilit o ierarhie a bestiilor, dar una din cele mai mari bestii este cu siguranță **colonelul Dorobanțu**, fost marinor, comandant al închisorii Aiud între anii 1949 și 1956. Dorobanțu a trecut și pe la conducerea închisorii din Gherla, unde se aflau încarcerati și foarte mulți tineri. Aci, Dorobanțu a aplicat și faimoasele metode de „restructurare”, nașune greu de definit, dar care nu aveau alt scop decât totala distrugere morală a tineretului. Supuși acestor metode, tineri în vârstă de 20 până la 25 de ani aveau după câteva luni părul alb. Adevărate epave, acești tineri erau aduși de îndobitociti, încât după eliberare nimeni nu mai putea afla nimic dela ei. După multă vreme doar câte unul din cei trecuți prin mâna lui Dorobanțu se mulțumea să răspundă: „Mă doare și acum. Nu numai trupul mi-a fost jupuit,



(Urmare din pag. 4.)

au fost izgoniți, din ordinul lui Vilcu, din prilejul lor case, care au fost dărâmate, fără ca cineva să primească vreo despăgubire. El a procedat cu aceeași brutalitate și în orașul Constanța, unde oamenii au fost aruncați pur și simplu în stradă sau înghesuiți câte patru cinci într-o singură cameră. Și pentru treaba asta, la fel ca după colectivizarea agricolă, Vasile Vilcu a fost încarcă de onoruri și i s'au înfipt în piept fel de fel de închinile comuniste.

Numirea lui în postul de președinte al cooperativelor de producție are tâlcul ei și poate fi interpretată ca o înăsprire a regimului de muncă al țăranilor care și-au manifestat nemulțumirea aplicând până acum, metoda brațelor încrucișate.

Din două una: ori Ceaușescu nu vrea să acorde mai multă libertate țăranilor, ori acțiunile lui sunt timorate de grupa „intransigenților”. Petre Borilă, protectorul lui Vasile Vilcu, face parte din această grupă, fiind în același timp și unul din cei 15 membri ai comitetului executiv, adică al biroului politic.

◆ **Când trebuie să poarte tovarășii joben și cum trebuie să mănânce ei melci.** — Un colaborator al ziarului nostru a reușit să obțină un exemplar al unei broșuri foarte confidențiale care număra 25 de pagini și poartă titlul: „Norme de comportare în societate.” Broșura aceasta este destinată personalului misiunilor R.S.R., precum și tuturor reprezentanților comunisti care vin în contact cu lumea occidentală. Ea nu se obține decât contra chitanță și are caracterul unui document secret. În realitate este vorba de reguli elementare de comportare în societate care înainte vreme nu aveau nevoie să fie scrise în regulamente atât de confidențiale. Majoritatea celor 25 de pagini cuprind banalități notorii. Faptul că asemenea banalități au fost grupate în capitole, articole și alinate dovedește proveniența și nivelul actualului corp diplomatic R.S.R.-ist.

Capitolul I al „normelor” este consacrat jinutei fizice. Cităm: „Așezarea pe scaun trebuie făcută cu unele precauții. Simple gesturi care însoțesc uneori așezarea pe un scaun, foliul sau canapea pot să denote fie o stare de plitiseală fie satisfacția de-a fi cucerit un loc pe care nu mai ești dispus să-l cedezi atât de curând... Totodată, sint contrarii bunului gust, așezarea brutală pe scaun, strângerea genunchilor între minii, sprijinirea capului pe marginea de spătar, bățul cu degetele în brațele scaunului sau foliului, aerul de a fredona gîndind la ceva, întoarcerea picioarelor către interior sau desfacerea exagerată a genunchilor... La femei este preferat încrucișarea părții de jos a picioarelor... Folosirea minilor în timpul unei conversații poate fi uneori utilă, fără să se ajungă însă la gesticulări excesive. Constituie însă greșeli evidente indicarea cu mina a unui obiect și mai ales a unei persoane, trosnitul degetelor, **introducerea degetelor în nas**, încrucișarea minilor pe piept, punerea minilor în șolduri, introducerea lor sub reverele costumului, tușitul, căscatul sau strănutul fără a pune mina în fața gurii...”

La capitolul II (Salutul), se prescrie femeilor să răspundă la salut printr-un „suris ușor” (NN. Gardez le sourire). În același capitol se vorbește și de portul mânușilor, precum și de sărutul minii. Avându-se în vedere probabil cele întâmplări cu răposatul Zorone în materie de mânuși, regulamentul prevede precis: „În interior, bărbatul nu intră cu mina dreaptă în mânășă. La teatru ca și la toate manifestările publice, care au loc în interior, bărbatul își vor scoate mânușile, în timp ce femeile pot să le păstreze. La o invitație la masă, nu se intră însă în sufragerie cu mânușile în mână.” Cât privește sărutul minii, deși oficial este considerat ca permis, practica acestui obicei este tolerată, ba chiar recomandată atunci când este vorba de „artiste cunoscute și de soții de înalți demnitari”. Gestul este descris cu amănunțime: „Femeia întinde mina către bărbatul care o salută. Acesta i-o prinde cu virful degetelor se apleacă ușor asupra ei și-și lipește buzele de mină sau simulează acest lucru oprindu-se la **citiva milimetri** de aceasta... Sărutul minii constituie un act de curtoazie numai dacă este făcut cu discreție.”

Capitolul III se ocupă de prezentări. Interesante sunt exemplele. Nu este vorba aici decât de: „atașatul comercial al Legăției Franței, de domnul Charpentier, de recepție în onoarea unor oaspeți francezi sau elvețieni, de prezentarea domnului profesor Popescu unui ministru francez etc.

Capitolul IV, Conversația: „Este nepoliticos, de exemplu, să se stea de vorbă cu minile în buzunare, pe șolduri sau la spate. Deasemenea, nu este indicat ca în timp ce partenerul îți vorbește să te sprijini de spătarul scaunului, de colul unei mese... să-l apuci de braț sau de nasturele hainei... În timpul unei discuții un

om politic nu va jine în gură creionul, ținând și mai ales scobitoarea... Tusea sau strănutul în timpul unei conversații se vor face cât mai discret posibil și întodeuna în dosul bastei. Aceiaș discreție trebuie observată și din partea partenerului, care se va prefăca că nu a observat. Deaceia, este de prisos ca în cazul cînd partenerul strănute, să-și spuie **noroc**.” Se recomandă deasemenea ca interlocutorul să fie privit în ochi în timpul discuției, dar nu fix. Discuția îndelungată cu persoana dela celălalt colț al mesei este considerată, pe drept cuvânt, ca un gest de nepolitica.

La capitolul V, Convorbirea telefonică, exemplele date sunt deasemenea interesante: „Acolo legăția Franței? Aici Ministerul Comerțului Exterior, secretara Oficiului de Protocol, Iordăchescu. Cu cine vorbesc, vă rog?” Mai departe: „Secretariatele sau telefonistele nu vor da legătura telefonică cu funcționarii din ministere sau alte organe centrale și locale fără identificarea persoanei a persoanei care solicită convorbirea și fără asentimentul prealabil al celui chemat. Anumite rațiuni pot impune ca o convorbire sau alta să nu aibe loc atunci când este solicitată. Deaceia, secretariatele sau telefonistele nu trebuie să-l angajeze pe cel chemat, prin răspunsuri ca: **vă dau imediat legatura**, I-am văzut chiar acum etc. În asemenea împrejurări este bine să se răspundă: **cu plăcere, să văd dacă este în birou**, ceea ce va permite orice scuză ulterioară.” Procedul acesta este normal. Nu pricem însă de ce se recomandă să nu se ridice receptorul **decît după al cincilea sunet de apel**.

Capitolul VI, Arta de a mânca, cuprinde 6 pagini. În acest domeniu, tovarășilor li se dă explicații amănunțite: „Nu se mănîncă în grabă sau nervos. Nu se bea și **nu se vorbește cu gura plină**... Dacă este greu să se împiedice mișcarea uneori puțin grațioasă a maxilarelor, buzele, în schimb, trebuie să fie întodeuna închise în timpul mestecăturii (NN. Ce chin, pe bietul Chivu Stoica). Gestul de a jine, degetul mic în sus cînd se mănîncă sau se bea nu este recomandat... În măsura posibilității, partea superioară a corpului nu trebuie să se miște cînd se duce mîncarea la gură, numai capul se apleacă puțin. În mod normal, ducerea mîncării la gură se execută cu antebrațele și minile, fără a antrena mișcarea brațelor și a umerilor.” Autorii textului consacră multe rânduri mînuirii tacămurilor, a paharelor și a modului de folosire a servetului. Alte recomandări: „Mîncarea se taie în bucăți potrivite... se va evita supraîncălzirea lingurii și a furculiței... Oasele de pește și alte resturi se pun grămadă într-un colț al farfuriei. Cînd se servește din **platou**, se ia bucata de carne, pasăre sau pește, cea mai apropiată. Deci, nu se va alege și nu se vor face găuri în platură, pentru a descoperi bucata preferată.” Se expune, cu lux de amănunte, felul în care se mănîncă stridile, creveții, lunguștele, homarii, melcii și alte asemenea delicatessuri cu care sunt ospății „reprezentanții clasei muncitoare”. Pentru melci „carnea se scoate cu o furculiță specială și se pune într-o lingură. După ce se strănute cu sosul din cochilie, se mănîncă”. Urmează o pagină întregă de instrucțiuni în legătură cu mîncatul fructelor. Cât privește foașul, se recomandă să fie roștit la desert. El poate fi totuși roștit și mai înainte „spre a se evita prelungirea mesei”. Și despre fumat se vorbește destul de mult (în Capitolul VII). Se spune precis: „**Tigările servite se fumează pe loc, nefiind politicos să fie luate acasă**.”

Regulamentul consacră 4 pagini etichetei vestimentare, acordând deosebită importanță rachilor și încălțămintei tovarășilor atașoșice și consoartelor tovarășilor ambasadori: „O femeie de statură mică va evita o rochie cu flori mari sau cu dungi dispuse orizontal, după cum una înaltă nu va îmbraca o rochie cu dungi dispuse vertical.” Din alte recomandări rezultă că reprezentantele actualei clase suprapuse au o predilecție deosebită pentru bijuterii: „La femei, **excesul de bijuterii** nu contribuie la obținerea unei note de mai multă eleganță, ci dimpotrivă.”

Pentru personalul masculin, prescripțiile privitoare la **jinuta de ceremonie** sunt foarte riguroase: „...diplomații țărilor socialiste folosesc, de obicei, ca jinută de ceremonie, costumul negru sau de culoare închisă, cu cămașă albă, ciorapi și pantofi negri... În cazul cînd **mai ales în țările capitaliste**, normele protocolare indică o altă jinută, **se va respecta practica locală**...” Ca urmare, tovarășii aflați în misiune în străinătate sunt obligați să poarte **joben de mătase** în patru ocazii, anume: la jinuta oficială, la jinuta de vizită oficială, la jinuta de doliu și la jinuta de masă oficială, cu frack sau jacheta neagră, după împrejurări. Cu joben și frack, Petre Borilă trebuie să fie foarte fotogenic!

◆ **Mica publicitate.** — Începînd dela 16 aprilie 1966, zările reseritate apar ca câteva coloane de mică publicitate. Coloanele acestea constituie partea cea mai interesantă a ziarelor cu pricina, lectură anunțurilor publicitare fiind cât se poate de instructivă. „Vînd sacou în bună stare, vînd pantalon de lergal, vînd saltea de lînd, vînd sifonier...” Tot atîtea indicații a stării de prosperitate ce domnește în țară! La anunțurile de căsătorie s'a introdus o formulă nouă „masa și dansul au loc la restaurantul...” Decesurile nu sunt anunțate decât de o singură, cel mult de două persoane, indicându-se doar locul și ora înmormîntării.

◆ **Postul vicar general** al episcopiei romano-catolice de Iași, **Petre Pleșca**, care a fost consacrat episcop la Roma în ziua de 16 decembrie 1965, este născut la 7 ianuarie 1906 în comuna Grozești, județul Bacău. Numirea lui Pleșca, om de încredere al partidului comunist, se încadrează și ea în seria de concesiuni și de „deschideri” întreprinse de Vatican în ultima vreme, la inspirația stângiștilor și a reformiștilor în purpur de cardinal.

◆ **Piesa de teatru** „Sfântul Mitică Blajinul” de Davidoglu cunoaște un mare succes, ea fiind reprezentată în multe seri chiar și în sala cea mare a Palatului, în loc de sala teatrului Bulandra. În această piesă sunt luaj peste picior directorii comunisti și favoriții regimului. Mitică Blajinul este tipul funcționarului de carieră conștincios, înlocuit pe considerațiuni de favoritism cu o rudă a unui potentat comunist. Ca urmare, el însenează dispariția unor documente secrete, acuzându-se singur că ar fi vîndut aceste documente agenților unor puteri occidentale. Directorul și favoriții lui intră în panică și dau telefoane peste telefoane, recomandând soților să ascundă obiectele primite ca plocen cu ocazia călătoriilor în străinătate (Germania). Până la urmă, Mitică Blajinul recunoaște farsa și este reintegrat. În cursul spectacolului, cînd directorul întrebuintează formule tip de expri-

mare a activiștilor de partid, sala izbucnește în hohote de rîs și aplaudă frenetic. Multă lume nu-și poate explica faptul că piesa nu a fost interzisă. Se spune chiar că unele personaje sunt identice cu funcționari superiori din Ministerul Comerțului Exterior, care au făcut dealfel intervenții în vederea interzicerii acestei piese. Alții pretind că piesa „Sfântul Mitică Blajinul” se încadrează într-o acțiune, foarte dificilă și care n'a prea dat rezultate până acum, pentru înlocuirea elementelor de conducere, nepregătite și plasate în fruntea direcțiilor pe merite politice. Problema aceasta este foarte greu de rezolvat din pricină ca cei bine pregătiti din punct de vedere profesional nu prezintă suficiente garanții, iar cei incapabili au făcut o coaliție și-și apără cu îndărăre posturile. Interesant este și faptul că Davidoglu este bun prieten cu Gogu Rădulescu, cel care a condus ministerul cu pricina.

◆ **I.G. Maurer la Montreux.** — În legătură cu aceasta, la București circula zvonul că Maurer suferă de cancer localizat la pielea sau la plămîni. Până acum, se știa doar că Maurer este bolnav de spondiloză lombară. Șederea lui prelungită la Montreux provoacă îngrijorare, știut fiind că Maurer, Bărlădeanu și Gogu Rădulescu sunt sfătuiții lui Ceaușescu, cu deosebire în ce privește apropierea de țările occidentale.

## Die sogenannte Gefahr von rechts

Die Meinungsmacher, die Umerzieher, die Rundfunk- und Fernsehkommentatoren, sowie die politischen Redakteure einer ferngelenkten Presse, die sich „deutsch“ nennt, Leute, die alle, fast ohne Ausnahme, in enger Verbindung mit linksradikalen, ja sogar kryptokommunistischen Kreisen stehen, hören nicht auf, immer lauter über die Gefahr von rechts zu schreien. Über die Umtriebe und die verschwörerische Tätigkeit derjenigen, die mehr oder weniger von Ulbricht manövriert werden, wenn nicht sogar direkt von Moskau, wird in der „großen Tagespresse“ keine Zeile geschrieben.

Als Argumente für diese Hetzkampagne werden ständig Zitate aus ausländischen Zeitungen herangezogen, die entweder antideutsch sind oder von Leuten aus demselben Lager geschrieben werden, dem auch die Meinungsmacher in der Bundesrepublik Deutschland angehören.

Als Beweis der Lüge, bringen wir hier unten einen Artikel, der in der französischen Wochenzeitung „Rivarol“, die weit über die Grenzen Frankreichs hinaus gelesen wird, in ihrer Nummer 797/1966 erschienen ist, ein Artikel, der sich mit dem Thema des angeblichen Wiederaufwachens des Nationalismus in Deutschland befaßt:

„Die direkte Folge der Niederlage, die das Dritte Reich 1945 erlitt, war die Teilung des Landes; ihre indirekte Folge das ihm in stillschweigender Übereinstimmung auferlegte Verbot, sich eine nationale politische Bewegung zu schaffen. Der Nationalismus ist in Afrika und selbst in Europa in vollem Aufschwung. Viele Länder versuchen, persönliche Ansichten und egoistische Ambitionen vor den Interessen der Gemeinschaft, der sie zu Fug und Recht angehören, vorherrschen zu lassen. Aber das, was ihnen erlaubt ist, wird im Falle Deutschlands nicht geduldet, wo das Erscheinen eines äußerst gelinden Nationalismus als Wiedergeburt des Nationalsozialismus eingestuft wird. Für ge-

wisse Leute ist es normal, daß ein Staat seine vollständige Souveränität trotz widersprechender Verpflichtungen, die er früher eingegangen ist, wiederherstellen will, aber es ist skandalös und unzulässig, daß sich die Deutschen — wenn auch weit weniger stark — an diesem Unabhängigkeitswunsch inspirieren.

Ist es nicht wirklich seltsam, daß das, was in Frankreich eine exemplarische Tugend ist, jenseits des Rheins eine Sünde ist und daß das, was beim einen lobenswert ist, beim anderen tadelnswert wird?

Nicht nur in Frankreich, auch in Amerika gibt es Männer, die damit zufrieden wären, in Deutschland eine nationale politische Bewegung entstehen zu sehen, die den neuen Konzeptionen der internationalen Politik gegenüber aufgeschlossen ist, sich als geistiger Erbe eines der großen Völker des Westens behauptet und als solcher bereit ist, Europa neu zu gestalten, zu konsolidieren, zu verteidigen. Man kann die Ansicht vertreten, daß der alte Kontinent dabei gewinnen würde, wenn in Deutschland sich eine nationale Partei konstituieren würde, die weiß, was sie will, die frei ist von dieser zögernden Kleinmütigkeit und dieser Art von Minderwertigkeits- oder Schuldcomplex, den die an der Macht befindlichen Parteien ständig an den Tag legen. Schon seit Jahren bedauern die amerikanischen Diplomaten, es nicht mit entschlosseneren, ihrer selbst mehr sicheren, eigenwilligen deutschen Politikern zu tun zu haben.“

Wir bitten alle Geldsendungen für „Stindardul“ nur an folgende Adresse zu schicken:

**Bankgeschäft Otto Dierks & Co.**  
8 München 2 — Marienplatz 28  
Konto-Nr. 59 555 P.SchA München  
Mit Erwähnung:  
für STINDARDUL, Konto-Nr. 2277

## Rumänische Gedenkfeier in München

Anlässlich des rumänischen Unabhängigkeitstages (10. Mai 1877), veranstalteten die Rumänische Katholische Mission in Deutschland, der Verband der Rumänen in Süddeutschland und die Gruppe „Stindardul“ eine Gedenkfeier, die am 14. Mai 1966 im Vortragssaal 1 des Deutschen Museums in München stattfand.

Nach Begrüßung der Gäste durch Dr. G. Tase, den Vorsitzenden des Verbandes der Rumänen in Süddeutschland, sang der Chor der Rumänischen Katholischen Mission, dessen Mitglieder in rumänischer Tracht erschienen waren, unter Leitung von Msgr. Dr. B. Zapartan, das Kampflied des nationalen Aufstandes von 1848, „Erwache Rumäne“.

Dann ergriff Dr. Ion V. Emilian das Wort. Nach einem historischen Abriss schloß der Redner mit den Worten:

„Rumänen wird frei und unabhängig sein, früher als mancher von uns denkt. Das ist gültig auch für die übrigen Völker, die in Jalta, in Teheran und in Potsdam dem moskowitzischen Bolschewismus preisgegeben wurden. Und das ist gültig auch und an erster Stelle für das deutsche Volk, das seit mehr als zwanzig Jahren von Vergangenheitsbewältigung, Meinungsmachern und Verzichtspolitikern betäubt wird. Wir sind aber fest davon überzeugt, daß die Zeit der Gesichtsfälscher und Verleumder der besten Soldaten, die treu ihre Pflicht getan haben, auch in Deutschland bald vorbei sein wird. Denn ohne ein starkes, nationalbewußtes Deutschland kann kein Europa existieren, ein Europa, in welchem sich jedes Volk frei und gemäß seines nationalen Bewußtseins entwickeln kann. In diesem Geist gedenken wir des Tages unserer nationalen Unabhängigkeit.“

Oberstleutnant a. D. Freiherr von Hochhausen und Hochhaus, der während des II. Weltkrieges

Professor an der Artillerie-Offizierschule in Pitesti war und anschließend, in der Schlacht um Stalingrad, dem Stab des 5. rumänischen Korps angehörte, richtete ergreifende Worte an das rumänische Volk, das gegenwärtig wieder um seine Freiheit und Unabhängigkeit ringt und gedachte der rumänischen Kameraden, die im Kampf gegen den Bolschewismus gefallen sind.

### DER ERSTE ALLER ADLER

Unter dem Titel „**Le premier des aigles**“ erschien, in französischer Sprache, ein Buch über das Leben von Walter Nowotny, erzählt von seinem Bruder Rudolf.

Das Vorwort zu diesem Buch schrieb der bekannte französische Jagdflieger Pierre Clostermann; nicht nur als eine Geste der Ritterlichkeit, sondern als Wegweiser für die Jugend von heute.

Wir zitieren:

„Die Jugend kann niemals genügend Beispiele für Energie und Mut haben. Ich hoffe, daß dieses Buch der Jugend die Kraft gibt, der Zukunft ins Antlitz zu sehen und daß sich auch die Älteren bei der Lektüre dieses Buches daran erinnern, daß die geopferte Generation — abseits von jeder Interpretierung — schließlich die **Ehre der deutschen Nation unter allen europäischen Himmeln beschirmt hat**.“

Mit anderen Worten, die deutschen Soldaten, die sich 5 Jahre lang tapfer und opfermutig schlugen, waren die Schildwache der deutschen Ehre. Hoffentlich werden einmal auch die „Umerzieher“, das kopieren, soweit sie ehrlich an eine Umerziehung glauben und nicht die moralische Entwertung der deutschen Jugend erzielen wollen.

„Misiunea lor (a Domnitorilor) era să apere țara și creștinătatea; cele mai multe a lor războaie au fost defensive în politică, deși ofensive ostășește.”

NICOLAE BALCESCU

(„Puterea armată și arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei până acum”)



## Latinité d'Afrique et de Dacie\*)

par E. LOZOVAN

Voici quelques annés, en étudiant la grande épreuve de forces entre Romains et Barbares sur le moyen Danube, je posais en ces termes la question du parallélisme daco-afrocin : à ce corrélat du III<sup>e</sup> siècle le monde danubien, en désertant les villes, a cherché, sans l'aide de Rome, les voies de sa survie. Tentative qui ne pouvait se solder qu'avec de lourds sacrifices et qui, tout bien pesé, furent moins dramatiques qu'ailleurs. Ainsi l'Afrique fut perdue pour la romanité à cent pour cent, comme le fut aussi — un millénaire plus tard — cette autre œuvre exaltante de l'Orient latin. Pourquoi et comment la vie latine a-t-elle survécu dans les Carpates et non pas dans l'Aurès ni à St. Jean d'Acres? Voilà une question qui attend une réponse.

Par la suite j'ai souvent fait appel à ce terme de comparaison sans toutefois aborder le problème dans toute son étendue. Il y a là une tâche à remplir dont je puis ici qu'exposer les grandes lignes.

C'est dans les travaux de V. Pârvan et de son élève et successeur, aujourd'hui disparu — Scartot Lambro — que j'ai trouvé les suggestions de ce rapprochement.

En 1926, le grand archéologue roumain écrivait : « comme en Afrique, entre les nomades des deux plaines, les Romains avaient chargé les 'spécialistes' syriens, les archers du désert oriental, de monter la garde entre les deux 'déserts', à l'est et à l'ouest de la Dacie. » Nul doute que derrière cette phrase laconique se cachait quelque projet de recherche que V. Pârvan n'eût plus le temps de mener à bien. Aujourd'hui nous pouvons continuer dans sa foulée, grâce à une série de travaux fondamentaux, dont voici les principaux :

J. Carcopino, *Le Maroc antique*, Paris, 1943.  
Chr. Courtois, *Les Vandales et l'Afrique*, Paris, 1955.  
P. Romanelli, *Storia delle province romane dell'Africa*, Rome 1959.  
G. Charles-Picard, *La civilisation de l'Afrique romaine*, Paris, 1959.

Les données de ces synthèses peuvent être confrontées avec les recherches romaines de ces 25 dernières années. Ce qui hier encore pouvait paraître téméraire est aujourd'hui possible.

Le parallélisme entre l'Afrique et la Dacie se situe à plusieurs niveaux historiques. Il y a d'abord l'hellénisme. Alexandre et ses épigones ont rassemblé sous la même égide la Scythie Mineure, le delta du Nil et la Bactriane. Sabazio, le dieu thraco-phrygien qui nous a transmis le geste de la *benedictio latina*, était adoré des Carpates à Carthage. Les fouilles récentes d'Égypte ont mis à jour à Athribis les mêmes techniques éditoriales qu'à Histria ; c'est Milet qui a servi d'intermédiaire. Il y ensuite Byzance. Justinien, ce grand restaurateur de l'Empire, guidé par une vision stratégique qui n'a rien à envier aux modernes, prenait pied en Afrique pendant qu'il fortifiait le limes danubien. Troisième trait d'union : les envahisseurs germaniques. Au cours d'une chevauchée vertigineuse, les Vandales quittèrent la Pannonie, pour ne s'arrêter — après avoir traversé l'Europe — que sous les murs d'Hippone où expirait St. Augustin, le correspondant du Dalmate St. Jérôme et l'inspirateur doctrinaire des « moines scythes » de la Dobroudja. Après, ce fut l'Islam qui influa les deux régions par des intermédiaires différents : dans les pays roumains — par les Turcs, en Afrique — par les Arabes. Enfin, dernier facteur d'unité : la latinité médiévale représentée par les thalassocraties vénitienne, génoise et française.

Revenons à la période latine. En l'an 100 ap. J.-C. Trajan fondait la *Colonia Marciana Traiana Thamugadi*. Une année avant la première guerre dacie de 101-102 il organisait le limes africain. Comment s'étonner alors que l'empereur ait trouvé les mêmes solutions aux deux grands problèmes qui occupaient son esprit? Les « dossiers » des questions dacie et africaine ont dû se trouver côte à côte sur sa table de travail. Et le prince fit appel aux « spécialistes ». Il prit à ses côtés le général *Lusius Quietus* — originaire de Cerné, Sahara — d'abord en Dacie, puis en Orient dans la guerre contre les Parthes. Ce n'est pas l'unique exemple *Marcus Valerius Maximianus, Legatus Augusti Legionis XIII Geminae*, ira de Syrie à Poetovio en Pannonie. *Q. Tullius Maximus*, natif de Libye, sera gouverneur de la Thracie. Après l'élite, verra les obscurs légionnaires :

*Cohors II Flavia Numidarum milliaria* est attestée en Dacie inférieure par les diplômes, en 129 et en 140 ap. J.-C.

*Cohors II Hispanorum scutata Cyrenaica equitata* apparaît entre 103-105 à Drobeta ; elle y travaille à la construction du pont sur le Danube.

*Numerus Mauretanorum* participe à la conquête de la Dacie ; un détachement est signalé à Pelendava (aujourd'hui : Craiova).

\*) Cet article constitue un résumé de la communication présentée au « XI<sup>e</sup> Congrès international de linguistique et de philologie romanes » Madrid, les 1-9 sept. 1965. En raison des difficultés de la mise en page j'élimine les références bibliographiques.

*Numerus Sutorum sagittariorum* est stationné en Dacie jusqu'à l'abandon de la province en 271.

Retenons ceci : la latinité dacie — du fait de la colonisation — a certainement eu un « coloris » africain et oriental. Nous ne pouvons pas en définir la « nuance » exacte, mais nous en devinons la réalité.

On a vu ci-dessus que Trajan avait appelé la ville de Thamugadi d'après sa sœur, Marciana. Mais chose importante, il n'a pas éliminé le nom indigène. On pourrait ajouter *Turris Tamalleni* et *Civitas Nybgeniorum*, qui reflètent le même procédé : intégration en latin des vocables locaux. En Dacie on procéda de la même façon : la toponymie antérieure à la conquête fut gardée. Il y a là un sens profond qu'il n'est pas inutile de souligner. En gardant la vieille terminologie, Rome a montré son respect pour le particularisme provincial, *matris non dominare ritu*, comme disait Claudien.

Dans une de ses dernières études, S. Lambro releva des traces épigraphiques de centuriation romaine en Scythie Mineure. Avec justesse, il rapprocha la *limitatio* de la *Civitas Audecensium* à celle de Carthage ; elle montre les mêmes distances, 2.400 pieds.

On en vient à la question économique. Après la conquête de 106, la mainmise par Trajan sur le trésor des rois daces, aussi bien que l'essor qu'il a imprimé aux exploitations aurifères des montagnes transylvaines ont permis le redressement économique de l'Empire à une époque de crise. Le trafic commercial se développa vite pour atteindre le maximum aux II-III siècles ap. J.-C. La présence en Dacie de marchands originaires des régions assez éloignées — Bithynie, Galatie, Syrie — et l'établissement de commerçants daces à Salone, Nendinum et

Mythilène, montrent un rayonnement dans toutes les directions. A travers la Dalmatie, le trafic arrivait jusqu'en Afrique. L'importance économique de la Dacie explique donc l'extension rapide du réseau routier, moyen de premier ordre de romanisation. Et là aussi le parallèle africain se révèle fécond. Une inscription de Smithuth nous informe que sur la route de Carthage à Hippo Regius, l'empereur *pontem novum a fundamentis opera militum suorum et pecunia sua provinciae Africae fecit*. Comment ne pas rappeler à ce propos telle image de la Colonne Trajane, confirmée par Dion Cassius (*Epit.* LXXI, 3), où l'on peut voir les légionnaires en train de construire les routes de pénétration à l'intérieur de la Dacie? De l'étude de J. Baradez, *Réseau routier de commandement, d'administration et d'exploitation de la zone arrière des limes de Numidie* (Limes-Studien, Bâle 1959), il apparaît que la technique était la même dans les Carpates comme dans l'Aurès.

Des routes on en arrive au village et là on ne peut ne pas évoquer cette unité archéologique et socio-linguistique qu'est le *fossatum* dacie et africain. Ce sont encore une fois les recherches de J. Baradez qui nous éclairent. Dans son ouvrage : *Vue aérienne de l'organisation romaine dans le sud algérien. Fossatum Africae* (Paris 1949), l'auteur précise que « le *fossatum* (obstacle proprement dit, réseau de guet et de forts d'appui) était établi immédiatement en bordure d'une zone d'habitation ». C'est en même temps la définition du sat «village» daco-romain.

L'histoire de l'église pourrait aussi nous fournir de nombreux rapprochements. Je néglige un passage très controversé de Tertullien (*Adv. Jud.* 7) qui confirmerait, dès cette époque, la christianisation des Daces. Ce serait trop beau de trouver nos lettres de noblesse sous la plume de l'apologiste africain! Je rappellerai en revanche une démonstration très ingénieuse de J. Carcopino. En Afrique, comme en Dacie, le silence des sources historiques soulève le problème de la continuité de la population romaine.

L'illustre historien raisonne ainsi. En suivant l'exhortation de St. Augustin, les évêques africains ne quitteront pas leurs ouailles sous la tempête de l'invasion vandale. Là où les pasteurs restent sur place ils apportent la preuve que le gros de la population n'avait pas non plus quitté son habitat. Considérons les données identiques de la Scythie Mineure. Puisque la liste des évêques de Tomis peut être suivie jusqu'au VI<sup>e</sup> siècle nous pouvons déduire que les Goths, pas plus que les Vandales, n'ont exterminé ni chassé la population romaine de la Dobroudja. Hippone c'est le miroir de Tomis. Pour ce qui est du domaine artistique je citerai un seul fait. G. Charles-Picard rapproche les métopes du *Tropaeum Trajani* aux reliefs de l'arc de Caracalla à Volubilis et y trouve des concordances plastiques ; celles-ci s'expliqueraient par le fait que des maîtres pierreiros africains auraient travaillé à l'érection du monument pontique.

Bouclons la boucle et suivons Trajan en Orient où il fut accompagné par ses vétérans des Carpates. La guerre contre les Parthes était la répétition de celle contre les Daces. Dans l'esprit du prince la vision stratégique a dû être claire. La tentative de romaniser le bassin du Tigre apparaît comme un pendant à la conquête du bassin danubien. En un mot, l'Assyrie Trajane est une Dacie qui n'a pas abouti, comme celle-ci est une Numidie qui a survécu.

La survie — que j'évoquais au début. Comment et pourquoi la brillante civilisation latine d'Afrique a été définitivement balayée pendant que celle, combien plus modeste, de Dacie a bravé les siècles? A cette question il n'a qu'une seule réponse. L'œuvre de Rome en Afrique a été si grandiose qu'elle a appelé l'énergie destructrice des envahisseurs et la société ne résista pas à la ruine des villes. Dans la Dacie paysanne les campagnes sauvèrent, dans le silence, hommes et biens.

Il est, par conséquent, juste de finir sur un éloge du *Fossatum Dacie!*

## Le maire de Montbéliard et les funérailles de Sepp Dietrich

C'est avec une certaine surprise que nous avons pris connaissance de l'article paru dans le journal « Le Monde » en date du 10 mai dernier, au sujet de l'annulation par le maire de Montbéliard des cérémonies de jumelage de cette ville avec la ville de Ludwigsbourg.

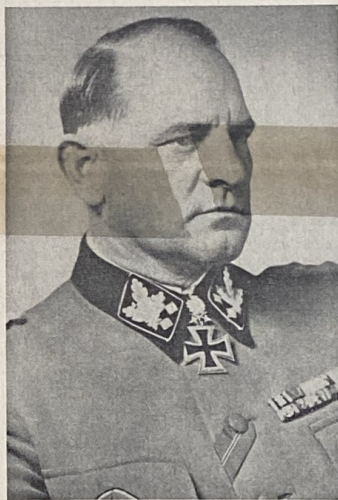
Effectivement « Le Monde » écrit : « Les funérailles de l'ancien général SS Sepp Dietrich, le 17 avril à Ludwigsbourg, en présence d'environ cinq mille anciens SS, ont eu pour conséquence l'annulation d'une visite que devaient effectuer des représentants de Montbéliard, ville française jumelée à la cité allemande. On apprend en effet de source officielle que les représentants français étaient attendus vendredi. Seul vient un conseiller municipal de Montbéliard, porteur d'une lettre du maire, M. André Bouloche, confirmant que la visite avait été annulée après le malaise ressenti en France par les informations relatant les funérailles de Sepp Dietrich. »

Dans sa lettre, M. Bouloche, ancien ministre (S.F.I.O.), se dit soucieux de ne pas heurter la conscience de nombreux Montbéliardais et non-Montbéliardais mais assure qu'il ne s'agit pas d'un geste d'acrimonie à l'égard de nos voisins et nous sommes certains que la municipalité de Ludwigsbourg et aussi fâchée que nous.

Le maire de Ludwigsbourg fait valoir que les obsèques de Sepp Dietrich ont eu lieu dans sa ville pour la seule raison qu'il y était domicilié depuis 1955 ; il a refusé pour sa part toute participation de la municipalité à cette cérémonie. Toute manifestation a été interdite. De nombreux anciens SS venaient de l'étranger, y compris de France. »

Ce n'est guère sérieux, ou cela l'est trop, hélas!

Sepp Dietrich était général de Waffen SS, dernier commandant de la 6<sup>e</sup> armée blindée et porteur de la Croix de Chevalier de la Croix de Fer avec Brillants. Il paraît utile en l'occurrence de mettre fin à une certaine confusion volontairement entretenue dans l'esprit du public. Les Waffen SS étaient des troupes régulières de combat, formations prestigieuses,



SEPP DIETRICH

Général d'armée, porteur de la Croix de Chevalier de la Croix de Fer avec Brillants.

composées en partie de volontaires provenant de tous les pays européens et non des unités qui assuraient la garde des camps de concentration. Les Waffen SS, comme la Luftwaffe ou la Marine faisaient partie intégrante de la Wehrmacht, c'est-à-dire de l'Armée allemande et n'avaient rien de commun avec l'appareil policier.

Un général fut-il Waffen SS a donc droit au respect au même titre qu'un général d'aviation ou qu'un général de l'armée de terre... Si un suprême hommage a été spontanément rendu à la dépouille du général Sepp Dietrich c'est parce qu'il a laissé parmi ceux qui l'ont connu le souvenir d'un soldat très avare de la vie des hommes, le souvenir d'un vrai chef, chevaleresque et humain. Fidèle à la tradition militaire, il a obéi aux lois de la guerre sans jamais les outrepasser.

Que souhaitait donc Monsieur Bouloche? Que l'on pendre le cadavre? Que l'on brûle la dépouille, en perpétrant la haine et la honte de certains verdicts du procès de Nuremberg?

Un homme est mort, il faut bien qu'on l'enterre. L'église n'a pas refusé les derniers sacrements au général Sepp Dietrich. Il est mort en bon chrétien et catholique. Monsieur le Maire de Montbéliard est soucieux nous dit-on de ne pas heurter la conscience de « nombreux Montbéliardais et non-Montbéliardais » — disons moins hypocritement — la conscience de ses électeurs S.F.I.O., mais il se moque sans doute éperdument de heurter la conscience des catholiques de sa ville, qui pratiquent l'absolution.

Le maire de Ludwigsbourg incriminé dans cette affaire n'est en tout état de cause nullement responsable des cérémonies qui se sont déroulées dans la cité allemande. M. Bouloche annule donc les manifestations d'amitié qui devaient se dérouler à l'occasion du jumelage de Montbéliard avec Ludwigsbourg et n'envoie qu'un sous-fifre de conseiller municipal porteur d'une lettre qui certainement n'ajoutera pas une pierre à l'édifice de la réconciliation franco-allemande!

Pour éviter de semblables surprises, il serait bon au préalable (les choses étant ce qu'elles sont) de se communiquer réciproquement la liste de tous les habitants sans exception de chacune des villes devant être jumelées.

Ainsi telle ville ou commune française abritant un ex-FFI ayant fait sauter un convoi allemand pendant la résistance ne pourra être associée à une ville allemande où réside un ex-soldat, Waffen SS ou autre, ayant combattu sur les plages de Normandie. Ou du moins faudra-t-il attendre que l'un ou l'autre soit mort de vieillesse...

Tout cela pose à la réconciliation franco-allemande et, par voie de conséquence, à l'unité européenne si nécessaire en face des blocs mondiaux, des conditions préalables dont la gravité n'échappe à personne. Reste à savoir si les Soviétiques dans leur impérialisme territorial, les Américains dans leur impérialisme économique et, demain, les Chinois à la recherche d'espace attendront que le maire de Montbéliard veuille bien permettre à l'Europe de constituer une force de légitime défense où les enfants de FFI et de SS combattront côte à côte sous le commandement de nouveaux Sepp Dietrich!

STANDARDUL

### MENSUEL

« L'EUROPE RÉELLE »

et

« NOTRE EUROPE »

Bulletin intérieur

Correspondance:

Roland DURSANNE, par Didier Renaud  
Boite Postale 116 — PARIS 20-e

### EUROPE ACTION

revue nationaliste européenne

68, rue de Vaugirard

PARIS 6-e

### DECOUVERTES

LA REVUE FRANÇAISE DE LISBONNE,  
AU SERVICE DE L'OCCIDENT  
Rua Artilharia Um, 48-1-o, Dt.o  
Lisbonne, Portugal

### L'archiviste Jérôme

DICTIONNAIRE DES  
CHANGEMENTS DE NOMS  
1803-1956

Cet ouvrage réunit, pour la première fois, en un seul tome la totalité des changements de noms décidés par l'Autorité à la demande des intéressés depuis la mise en application de la loi du 11 germinal an XI qui vise les dits changements. Les publications officielles ont été utilisées pour ce travail.

Supplément: 1957-1962. . . . 12 F  
En dépôt à la LIBRAIRIE FRANÇAISE  
27, rue de l'Abbé Grégoire, PARIS (6e)

### LE SOLEIL

Rédaction-Administration-Publicité:  
68, rue Vieille-du-Temple  
PARIS (3-e)





# Die Standarte

## Die Moldau, die „autonome“ moldauische Republik und die Rumänen in der Sowjetunion

Von Ion V. EMILIAN

In der Reihenfolge der „autonomen“ Republiken der Sowjetunion, wird an dreizehnter Stelle die moldauische Republik genannt, offiziell: MOLDAVSKAJA SOTSCHIALISKAJA SOJUSNAJA RESPUBLIKA.

Eine „autonome“ Republik dieses Namens wurde eigentlich schon 1924, zuerst mit BALTA und dann mit TIRASPOL als Hauptstadt, gegründet. Die heutige moldauische Republik hat jedoch eine andere Gestalt; westlich des Dnjesters umfaßt sie mehr als zwei Drittel von Bessarabien, östlich des Dnjesters wurde dagegen das Gebiet der 1924 ins Leben gerufenen moldauischen Republik auf drei Kreise reduziert: RIBNITZA, DUBOŞARI und TIRASPOL. Innerhalb der Grenzen der neuen Republik wohnen 3.200.000 Menschen. Nach amtlichen sowjetischen Angaben sind 68% der Einwohner Moldauer, also Rumänen. Der Rest der Bevölkerung besteht aus Ukrainern, Russen, Juden, Gagajzen und Bulgaren. Die wichtigste Stadt der Republik und Sitz der Regierung ist CHIŞINĂU, russisch KISCHINJOW, mitten in einem malerischen Hügelland gelegen, umgeben von Weinbergen und Eichenwäldern, eine Stadt, die erstmals 1436 in einer Urkunde der beiden Söhne des moldauischen Fürsten ALEXANDER DER GUTE, nämlich Ilija und Ştefan, die neun Jahre lang gemeinsam regierten, genannt wird. Von CHIŞINĂU bis zum Dnjestr sind es kaum 20 Kilometer und die dort am Dnjestrufer gelegene Ortschaft trägt auch heute noch ihren alten Namen: VADUL LUI VODA, zu deutsch FORSTENFURT, die Stelle also, die den Fürsten als Übergangspunkt diente, wenn sie einen neuen Feldzug gegen die Tataren unternahmen...

Mit den historischen Daten werden wir uns, allerdings in sehr gekürzter Form, noch befassen.

Heute ist CHIŞINĂU, wie schon erwähnt, Sitz der Regierung und der höchsten Parteigremien; auch die größte Tageszeitung der Republik erscheint hier. Sie ist in rumänischer Sprache verfaßt und trägt den Namen MOLDOVA SOCIALISTA (Sozialistische Moldau). In dieser Zeitung wurde am 9. Januar 1965 eine Bekanntmachung veröffentlicht, die das Problem Bessarabiens und der in der Sowjetunion lebenden Rumänen plötzlich in das Blickfeld der Öffentlichkeit rückte.

Diese Bekanntmachung hatte folgenden Wortlaut:

**„GENERALDIREKTION FÜR VERSETZUNG UND ORGANISIERTEN EINSATZ DER ARBEITER, NEBST DEM SOWJET DER MINISTRE DER SOZIALISTISCHEN SOWJETISCHEN REPUBLIK MOLDAU.“**

Untertitel:

„Organisierung der Versetzung von Familien der Kolchosbauern, Arbeiter und Beamten auf urbar gemachte Felder in der Region PAVLODAR der kasachischen sozialistischen sowjetischen Republik.“

Und weiter der Inhalt dieser Bekanntmachung: „Es werden alle Personen versetzt, die den Wunsch äußern, bei den Feldarbeiten eingesetzt zu werden oder eine Tätigkeit als Spezialisten für Kombi-Maschinen, Traktoren, Viehzüchter oder auf anderen landwirtschaftlichen Spezialgebieten auszuüben.“

Alle, die auf urbar gemachte Felder umgesiedelt werden, erhalten eine Geldunterstützung, Fahrtkosten für sich und ihre Angehörigen und ihr gesamtes Hab und Gut. An dem neuen Siedlungsort erhalten sie Kredit für den Hausbau und für den Ankauf von Vieh. Während der Winterzeit werden die auf die urbar gemachten Felder Versetzten in geheizten Spezialwagen reisen. Wenden Sie sich (also nicht: bitte wenden Sie sich...) an das Rayonsexekutiv-Komitee oder an die Generaldirektion für Versetzung und organisierten Einsatz der Arbeiter: Stadt CHIŞINĂU, Stischussev-Straße 5.

**„LASST EUCH AUF DIE URBAR GEMachten FELDER VERSETZEN! BRINGT EUREN BEITRAG FÜR DIE SACHE DES GANZEN VOLKES; DIE ENTWICKLUNG DER SOZIALISTISCHEN LANDWIRTSCHAFT!“**

Für diejenigen, die über sowjetische Methoden nicht unterrichtet sind, wäre eine solche Bekanntmachung nicht weiter auffallend gewesen. Auf den ersten Blick scheint es sich um eine freiwillige Umsiedlungsaktion zu handeln, allerdings in ein asiatisches Gebiet in der Nähe des Altai-Gebirges und der Äußersten Mongolei...

Die Rumänen wußten aber, daß eine ähnliche Bekanntmachung in derselben Zeitung „Moldova

Socialista“ vom 31. März 1955, erschienen war, als die heutige Nummer 1, Leonid BRESCHNEW, als Sonderkommissar in der moldauischen Republik tätig war. Auch damals meldeten sich keine Freiwilligen für die „Entwicklung der sozialistischen Landwirtschaft“ in asiatischen Sümpfen und Sandwüsten. In einigen Wochen wurden damals jedoch mehr als eine Viertel-million Rumänen aus Bessarabien nach Kasachstan, ins Amur-Gebiet und sogar auf die Insel Sachalin deportiert.

Die Rumänen also wußten, was eine solche Bekanntmachung bedeutete und alarmierten die westliche Öffentlichkeit. Presse- und Rundfunk-korrespondenten bestätigten die neue Deportationsaktion der Rumänen aus Bessarabien. Bedeutende Zeitungen, wie „New York Herald Tribune“ und „Le Figaro“ — um nur zwei zu nennen — brachten ausführliche Artikel und die Exilrumänen veranstalteten Protestkundgebungen. Auf diese Weise erfuhr ein größerer Teil der westlichen Öffentlichkeit, daß innerhalb der Grenzen der Sowjetunion mehrere Millionen Rumänen leben, die von den Sowjets offiziell Moldauer genannt werden.

Im Zusammenhang mit diesen Vorkommnissen und ihrem Widerhall in einem Teil der westlichen Presse, entstand aber auch eine gewisse Unsicherheit.

Was ist Bessarabien und was ist die moldauische Republik? Gibt es nicht eine Provinz Moldau, die auch heute noch zu Rumänien gehört? Ist Rumänien nicht aus dem Zusammenschluß von Moldau und Walachei entstanden? Sind die Moldauer keine Rumänen? Gibt es eine moldauische Sprache, da eine solche Sprache von keinem einzigen wissenschaftlichen Werke zitiert wird?

Ich weiß, daß die meisten unter Ihnen auf alle diese Fragen die richtige Antwort geben können und darum werde ich mich auch nur am Rande mit solchen Fragen befassen.

Erlauben Sie mir aber, an diesem 27. März, dem Tage, an welchem die 138 Abgeordneten des Landtages von Kischinew, im Jahre 1918, den Anschluß Bessarabiens an Rumänien beschlossen, im Gedenken an unsere bessarabischen Landsleute, die so viel gelitten haben und noch so viel leiden müssen, einige wenig bekannte Tatsachen in Erinnerung zu bringen, in der Hoffnung, daß die Sonne der Freiheit eines Tages auch für uns vergessene, gedemütigte und unterjochte europäische Völker wieder scheinen wird.

In allen rumänischen Volkssagen, in den Chroniken und alten Geschichtsbüchern ist davon die Rede, wie der „Schwarze Fürst“ (Negru Vodă), Ende des 13. Jahrhunderts mit seinen Reiter-scharen, aus Fogaras kommend, auf dem Gebiet der heutigen Walachei seine Reiter ab-sitzen ließ und das „Land der Rumänen“ („Tara Românească“) gründete. Vom Pferde absitzend heißt in rumänischer Sprache „descălecare“ und die abgessenen Reiter „descălecători“. Darum finden wir auch in jeder rumänischen Chronik den Satz: „Seit dem Absitzen...“ (Dela Descălecare).

Hier ist den alten Chronisten allerdings ein Irrtum unterlaufen, denn die Walachei wurde durch den Zusammenschluß von mehreren kleinen „Knezaten“ und „Voivodschaffen“ gegründet.

Ganz anders in der Moldau. Hier hat das die Geschichte dieses Raumes bestimmende „ab-gessen“, als Kommando des Fürsten an seine Reiter, also die Inbesitznahme neuen Landes, das fälschlicherweise auch durch die Chroniken über die Gründung der Walachei geistert, tatsächlich stattgefunden, und zwar gleich zweimal, zuerst durch DRAGOŞ, später durch BOGDAN, die beide aus der Marmarosch kamen.

Der Sage nach ritt der Vojevode DRAGOŞ mit großem Gefolge zur Auerochsenjagd. Der verfolgte Auerochse, rumänisch „Bour“, wurde im Tal des Flusses Moldova gestellt. Tatsächlich heißt auch heute noch ein Dorf dieser Gegend „Boureni“ (Auerochsendorf) und der Kopf eines Auerochsen bildet das Wappen der Moldau.

So weit die Sage. In Wirklichkeit fand das Absitzen der Reiter des Vojevoden DRAGOŞ nicht im Anschluß an einen Jagdritt statt, sondern es haben sich die Ereignisse wie folgt zugegetragen: Noch in verstärktem Maße als südlich der Karpathen und im Donauland, gelang es den Tataren, in der Moldau ständige Stützpunkte zu bilden und in der Blütezeit der Goldenen Horde, sogar territoriale politische Formationen zu gründen. An den Karpathenpässen errichteten die Tataren ihre eigenen Zollstationen, wofür

die Tatsache, daß in den ältesten moldauischen Dokumenten, für die nicht verzollte Ware der Ausdruck „TARKAN“ verwendet wird, unter anderem als Beweis dient. „TARKAN“ ist tatarischer Herkunft und außerdem heißen eine Anzahl von Ortschaften in der Moldau beiderseits des Pruth nach heute: Tatarca, Tătărani, Tătăreşti, Tătăraşi, Tătăruşi, Tătăraşani...

Aber auch in dieser „Tatarenzeit“, wird die Präsenz der Rumänen, die als „Vlachen“, „Blachen“, „Volochen“, „Bolochen“ usw. bezeichnet werden, in zahlreichen Dokumenten angezeigt. So erinnert z. B. Thomas TUSCUS in „Gesta imperatorum et pontificum“ (Monumenta Germaniae Historica, Scriptores, Band XXII, Seite 525) daran, daß im Jahre 1227 eine bewaffnete Auseinandersetzung zwischen BRUTHENEN (wahrscheinlich „Ruthenen“) und BLAKEN stattfand, nämlich in einem Raum nördlich des Dnjesters. Auch der Missionar der Franziskaner Giovanni da Pian del Carpine, der sich 1247 zum tatarischen Chan begab, erwähnt in seinem Reisebericht („Itineraria et relationes fratrum minorum saeculi XIII et XIV“, p. 429) einen Vojevoden OLAHA, also einen rumänischen Vojevoden.

Es ist nicht unsere Absicht, hier und jetzt das Thema der Kontinuität der Rumänen in dem von ihnen heute bewohnten Raum zu behandeln, eines muß man trotzdem unterstreichen, nämlich, daß in der Zeit vor der Gründung der Fürstentümer und danach, alle Rumänen, ob in der Walachei oder in der Moldau, von allen Nicht-rumänen als WALACHEN, miteingezogen alle möglichen Varianten dieses Namens, bezeichnet worden sind.

Wir kommen zurück zur Gründung der Moldau.

Seit ihrem Abzug im Jahre 1242, unternahmen die Tataren bis in die Mitte des 14. Jahrhunderts hinein, zahlreiche Überfälle auf Siebenbürgen und Ungarn, wobei sie immer durch die Pässe der moldauischen Karpathen drangen. Die Könige von Ungarn suchten sich dieser Überfälle zu erwehren und unternahmen deshalb auch ihrerseits offensive Aktionen gegen die Tataren. An einem dieser Unternehmen des Königs Ludwig, nahm auch der rumänische Vojevode von Cuhea in der Marmarosch, DRAGOŞ teil. Die ungarische Expedition war ein voller Erfolg, zeigte aber deutlich, daß das Königreich Ungarn nur von den östlichen Hängen der Karpathen aus verteidigt werden konnte. Darum nahm der ungarische König das Gebiet zwischen den Karpathen und dem Flusse Sereth in Besitz, gründete hier eine Grenzmark und über-gab die Führung dieser Grenzmark dem rumänischen Vojevoden DRAGOŞ. Die spätere Moldau war also gegründet, aber nicht als selbständiger Staat, sondern in dieser Gründungsphase, als eine dem König von Ungarn unterstellte Grenzmark. Das geschah im Jahre 1352.

Wie aus den moldauischen Chroniken hervor-geht, herrschte DRAGOŞ nur zwei Jahre. Er starb 1354. Seinem Sohn Sas, der weitere 4 Jahre regierte, folgte 1359 dessen Sohn BALC. Im selben Jahr 1359 aber kam aus der Marmarosch ein zweiter Vojevode in die Grenzmark, nämlich BOGDAN, der von den ungarischen Chronisten mit dem Prädikat der notorischen Untreue gegenüber seinem König versehen wird. Bogdan kam mit großen Reiter-scharen und seinem Ein-dringen in die Grenzmark lagen feindliche Absichten zu Grunde. Er eroberte das Gebiet, vertrieb oder tötete BALC und sicherte damit diesem Lande, also der Moldau, die Unabhängigkeit, gab ihr eine Dynastie und ist somit der eigent-liche Gründer des Fürstentums. Darum finden wir in allen Chroniken das Jahr 1359 als das Gründungsjahr des rumänischen Fürstentums Moldau.

Natürlich konnte der ungarische König Ludwig nicht gut zusehen, wie seine „Fidelen“ durch einen „Infidelen“ verdrängt wurden. Er führte deshalb zwischen 1359 und 1365 eine ganze Reihe von Expeditionen durch, die jedoch alle erfolglos blieben; die Moldau konnte nicht mehr unter die Herrschaft des Königs von Ungarn gebracht werden.

Diese „Geburtsurkunde“ der Moldau wird von mehreren Chronisten erwähnt, darunter auch von der Cronica Dubnicensis (polnische Chronik aus Dubno), in der es wie folgt heißt:

„In der Zeit von Ludwig ist Bogdan, der Vojevode der Rumänen aus der Marmarosch, die Rumänen dieses Gebietes sammelnd, insgeheim in das moldauische Land hineingeritten, in die Moldau, die der ungarischen Krone untertan, die aber, wegen der tatarischen Einfälle, von ihren Bewohnern verlassen worden war. Obwohl Bogdan sehr oft von dem Heer des ungarischen Königs bekämpft wurde, hat sich die Moldau, durch die Zunahme der Rumänen, die das Land bewohnten, ausgedehnt und hat sich als selbständiger Staat gebildet.“

Die Behauptung des Chronisten, daß die Mol-dau durch die Tatareneinfälle „entvölkert“ ge-wesen sei, ist gewiß eine Übertreibung, da er im nächsten Satz selbst von der „Zunahme der Rumänen, die das Land bewohnten“, spricht.

Bogdan hat, darüber sind sich die ungarischen, polnischen und rumänischen Chronisten einig, nur kurze Zeit regiert, nämlich 6 Jahre. Er starb 1365 und wurde in der Fürstenkirche von Ra-doutzi beigesetzt.

Wie groß wurde die Moldau unter seinem Gründer Bogdan dem Alten? Auch hier sind sich die meisten Chronisten einig: das Land Bogdans, das später auch mit dem Namen Bogdania be-zeichnet wurde, erstreckte sich von den östlichen Hängen der Karpathen, von den Quellen der Ceremusch, bis südlich des Oituz-Passes.

Der zweite Nachfolger Bogdans, Roman, dehnte die Grenzen des Landes bis zum Dn-jeſter und zum Schwarzen Meere aus. In einem Diplom, geschrieben am 30. März 1392 in Su-cava, das nach Baia die Hauptstadt der Mol-dau wurde, heißt es:

„Der große, einzige herrschende Herr, ich Roman Vojevode des Moldau-Landes von den Bergen bis an das Meeresufer.“

Diese Ausdehnung erfolgte durch Eroberungs-kämpfe, in den meisten Fällen gegen die Tata-ren. Und auch später vollzog sich die Besiedlung der verwüsteten Gebiete und die Sicherung der Grenzen „bis an das Meeresufer“, unter dem Schutz des Schwertes. Genau wie der Gründer der Dynastie, der aus der Marmarosch, wie es in der polnischen Chronik heißt, „in das mol-dauische Land hineingerittene“ Bogdan, waren die Fürsten der Moldau an erster Stelle Heer-führer, aus der Notwendigkeit heraus, das Land, das sich sowohl politisch als auch in Bezug auf Herkunft und Sprache seiner Bevölkerung, in einer Igelstellung befand, zu verteidigen.

Einer der sehr früh diese Lage erkannte und auch die daraus resultierenden Konsequenzen zog, war Alexander, von den späteren Chro-nisten als „der Gute“ bezeichnet. Als er genau im Jahre 1400 den Thron bestieg, hatte die Moldau mächtige Nachbarn: im Westen Ungarn, im Norden Polen und östlich des Dnjesters das Großherzogtum Litauen. Fürst der Walachei war damals Mircea der Alte, unter welchem dieses rumänische Schwesterland seine größte Aus-dehnung erreichte.

Da aber die Litauer nie das Schwarze Meer erreichen konnten, blieb das südliche Gebiet der heutigen Ukraine immer im Besitz des tatarischen Chans. Allerdings standen schon da-mals mehrere Tatarenscharen in litauischem Dienste, die sogenannten Lipcani, die später in den moldauischen Dienst traten. Die Ortschaft Lipcani, die heute noch zur moldauischen Re-publik gehört, ist wahrscheinlich eine Gründung dieser litauischen Tataren.

Alexander der Gute war ein kluger politischer Kopf und verstand es, die gefährlichen Nach-barn zu neutralisieren. Er heiratete die Katho-likin Rimgailla (in der rumänischen Volkssage auch RINGALA genannt), die Schwester von Vitold, dem Großfürsten von Litauen, gleich-zeitig aber erkannte er den polnischen König Wladislaw Jagello, als seinen Herrn an und leistete ihm den Treueid. Und obwohl er klei-nere moldauische Reiter-scharen zu den Feld-zügen des polnischen Königs gegen den un-garischen König Sigismund von Luxemburg schickte, nahm er selbst niemals eine feindliche Haltung gegen Sigismund ein.

Alexander gab der orthodoxen Kirche der Moldau ihre erste Verwaltung, die ihr eine ge-wisse Selbständigkeit gegenüber dem Patri-archen von Konstantinopel sicherte. An die katholischen Missionare und Geistlichen vergab er eine Reihe von Rechten und Privilegien, er-griff jedoch auch keine Maßnahmen gegen die Hussiten, die in der Moldau Zuflucht gesucht hatten, obwohl der polnische König mehrmals zu solchen Maßnahmen drängte.

Trotz aller dieser politischen Schachzüge hielt es Alexander doch für angebracht, das Dnjest-er-ufer zu befestigen und in Bessarabien Wehr-bauernsiedlungen, wie Medvjia, Lozova, Stră-şeni... zu gründen, ja er sicherte sich sogar durch Brückenköpfe ab, die er ebenfalls durch Gründung von Wehrbauernhöfen am je-nseitigen Ufer des Flusses bildete. Diese Brück-enköpfe östlich des Dnjesters haben bis heute ihren rumänischen Charakter bewahrt.

Hier befinden sich Ortschaften, die echte, uralte rumänische Namen tragen: Dobăni, Bătrâna, Chisculung, Delache, Lunga, Dubă-şari...

Genau so echt rumänisch klingen auch die Familiennamen der Bewohner: Negru-Vodă, Sainescu, Popescu, Bălan, Raiu, Urzică, Muşcă, Cheltiuăla, Paolos, Frunză, Căpită, Păun, Pană, Gămălie, Jalbă, Murgul...

Unter einem späteren Nachfolger von Alexan-der, Ştefan III., von uns „der Große“ genannt, erreichte die Moldau ihre ausgedehnteste Macht und ihr größtes Ansehen.

Hier müssen wir eine kurze Darstellung der Verhältnisse in der Moldau zur Zeit Ştefans des Großen einschalten. Der Fürst regierte das Land unter Mithilfe eines Bojarenrates. Die großen Bojaren hatten eine Anzahl von Pri- vilegien, die sie manchmal auch zu Übergriffen verführten, aber sie hatten auch die Pflicht, im Kriegs-falle das Land mit allen ihren Reisigen und hörigen Bauern zu verteidigen. Die kleinen Bojaren kamen meistens aus den Reihen der freien Bauern, die für militärische Verdienste in

(Fortsetzung auf Seite 8)

\*) Ansprache gehalten anlässlich der Gedenk-feier, die von der Rumänischen Katholischen Mission in Deutschland, dem Verband der Rumä-nen in Süddeutschland und der Gruppe „Slin-dardul“ am 27. März 1966, im Deutschen Museum in München, veranstaltet wurde.



## Die Moldau, die „autonome“ moldauische Republik und die Rumänen in der Sowjetunion

(Fortsetzung auf Seite 7)

den Bojarenstand erhoben worden waren. Auch die Familie **Movila**, der Fürst Simion Movila entstammte, der Vater des berühmten Metropoliten Petru Movila von Kiew, wurde auf diese Weise geadelt. Betreffend die freien Bauern wissen wir, daß ihre Zahl unter Stefan sehr groß war. Sie trugen den Namen „Razeschi“, stellten die Elitetruppen des Landes und bildeten auch einen politischen Faktor, da der Fürst sich im Kampf gegen die Übergriffe der großen Bojaren, ständig auf diese „Razeschi“ stützte. Die hörigen Bauern, genannt „Vecini“ (Nachbarn), waren direkt dem Fürsten oder den Bojaren und Klöstern unterstellt und bildeten im Kriegsfall das Fußvolk. Die Stadtbewohner mußten die Festungen verteidigen, während die Grenzbevölkerung andere militärische Pflichten zu erfüllen hatte, im heutigen Sinne etwa die Aufgabe der Deckungstruppen. Solche Deckungstruppen waren die Bauern jenseits der Wälder, in unmittelbarer Nähe des Dnjester, hauptsächlich im Gebiet von SOROCA und ORHEI, die sogenannten CO-DRENI. Mit einem aus diesen Grenzbauern aufgestellten Heer, besiegte Stefan der Große Soliman-Pascha am 10. Januar 1475 in der Nähe von Vaslui. Dieser Sieg veranlaßte den polnischen Chronisten Dlugosz zu folgender Aussage:

„Meiner Meinung nach ist dieser große Fürst der verdienstvollste aller Fürsten und am würdigsten, die Führung im Kampf gegen die Türken zu übernehmen.“ Und Papst Sixtus IV. verlieh Stefan den Namen „Athlet Christi“.

Die Leistungen von Stefan auf innenpolitischem Gebiet, kamen besonders der Landbevölkerung zu Gute, für die er so viel tat, daß manche Bauern aus der Moldau oder aus Bessarabien bis auf den heutigen Tag in einer Weise von ihm und seinen Taten sprechen, als ob er gestern gestorben wäre.

Trotz später Erbschaftskämpfe, Zwistigkeiten, fremder Eingriffe und Schwächung des militärischen Potentials, hat sich die Moldau Alexanders des Guten und Stefans des Großen bis gegen das Ende des 19. Jahrhunderts erhalten.

Nachdem sich die Moldau 1513 der osmanischen Macht unterwerfen mußte und die Lehenerschaft, jedoch nicht die Souveränität, der Hohen Pforte anerkannt hatte, mischten sich die Türken zunächst in die inneren Angelegenheiten der rumänischen Fürstentümer nicht ein. Die viel später erfolgende Einmischung wurde durch folgendes Ereignis veranlaßt:

Der moldauische Fürst Dimitrie Cantemir, gewiß ein sehr gebildeter Mann, ein Gelehrter, Mitglied der Preußischen Akademie in Berlin, glaubte in dem russischen Zaren Peter dem Großen den Schutzherrn und den Befreier der Christenheit vom türkischen Joch gefunden zu haben. Darum schloß er 1710 mit Peter einen Bündnisvertrag, der in verkürzter Fassung folgender Wortlaut hatte:

1. Die Moldau wird das ganze Territorium zwischen Dnjester und Bugeac (Bugeac = südlicher Teil von Bessarabien, das sich seit Ende des 16. Jahrhunderts in türkischer Hand befand) behalten.
2. Die Festungen, die sich auf dem linken Ufer des Dnjester befinden, sind **de jure** im Besitz der Moldau.
3. Der moldauische Fürst verpflichtet sich, 10.000 Soldaten zu halten, die Unterhaltskosten werden jedoch von Rußland gedeckt.
4. Rußland wird sich in die inneren Angelegenheiten der Moldau nicht einmischen. Es wird keinem Russen gestattet, in der Moldau zu heiraten, oder Grundbesitz in der Moldau zu erwerben.
5. Der Titel des Fürsten wird Seine Hoheit, Alleinherrscher der Moldau, der Verbündete Rußlands, lauten.

Das ist alles. Wir werden sehen, wie die Russen diesen Vertrag respektiert haben. Zuerst müssen wir aber sagen, daß der Zar kurz nach der Unterzeichnung des Vertrages bei IASSY von den Türken geschlagen wurde und fluchtartig das Land verlassen mußte, samt seinem Verbündeten Dimitrie Cantemir, dem letzten einheimischen Fürsten der Moldau.

Die Hohe Pforte mischte sich ab diesem Zeitpunkt direkt in die rumänischen Angelegenheiten ein und setzte in beiden Fürstentümern ihre eigenen Leute, die Phanarioten, Angehörige einiger favorisierter, meist griechischer Familien, die in dem Stadteil Phanar in Konstantinopel lebten, als regierende Fürsten ein.

Inzwischen eroberte Rußland 1740 von den Krimtürken das Land zwischen Bug und Dnjester, wo es gleich eine Siedlungsaktion begann, wobei die Siedler einen ähnlichen Status erhielten wie die Kosaken.

Wegen den, durch die Phanarioten geschaffenen, unhaltbaren Zuständen, hauptsächlich den untragbaren Steuern, wurden hier auch Rumänen, die aus der Moldau und aus der Walachei stammten, angesiedelt. Die ersten Rumänen werden in der Region Krivoje-Tzibulev-Alexandria installiert, wo bis heute noch eine Gemeinde den Namen BUCARESTI trägt. 1763 werden noch zwei weitere rumänische Kavallerieregimenter gebildet, ein moldauisches und ein walachisches; das moldauische Regiment wird zuerst nach KIEW und dann nach SAMARA ver-

legt, das walachische Regiment nach ORENBURG, usw.

Diese auf dem Gebiete des damaligen Rußland verstreuten Rumänen werden immer wieder durch neuen Zuzug verstärkt. Viele sind untergegangen, viele aber haben sich bis heute behauptet. ... Nach dem Frieden von IASSY, 1792, nimmt Rußland auch den Landstreifen zwischen Bug und Dnjester in Besitz und wird damit unmittelbar Nachbar der Moldau. Zwanzig Jahre später, nach dem Frieden von Bukarest 1812, trat die Türkei – nachdem sie 1775 die Bukowina Österreich überlassen hatte – auch das gesamte Bessarabien an Rußland ab.

Betreffend diese Abtretung ist folgendes Zitat nicht uninteressant: „Die Türkei konnte nicht abtreten, was ihr nicht gehörte, weil sie nur Lehenherr der rumänischen Länder war.“ Kein anderer als **Karl Marx** hat dies festgestellt, nämlich in seinem Manuskript Bd. 91, Seite 107, das vor kurzem in Amsterdam entdeckt und von der Akademie der Volksrepublik Rumänien in Bukarest 1964 in Form eines Buches: „Karl Marx; Aufzeichnungen über die Rumänen“ veröffentlicht wurde.

Und weiter sagte Karl Marx: „Der rumänische Bauer hat für den Moskowiten nur Haß übrig“ und begründet diesen Haß wie folgt: „Die russischen Exzesse sind ungeheuer... Plünderungen, Morde usw. Männer und Frauen wurden wie das Vieh vor die Karren gespannt, von kosakischen Kutschern gepeitscht und auch mit der Lanzenspitze durchbohrt... Das entstandene Chaos brachte Hunger, Pest...“ Alles von Karl Marx und er sagt noch mehr, aber wir verzichten auf weitere Zitate.

Fünf Jahre nach der Besetzung, also 1817, führten die russischen Behörden eine Volkszählung in Bessarabien durch, die folgendes Resultat erbrachte:

Rumänen (Moldauer)	419.240 oder 86,0%
Ruthenen (Ukrainer)	30.000 „ 6,5%
Juden	19.130 „ 4,2%
Lipowaner	6.000 „ 1,5%
Griechen	3.200 „ 0,7%
Armenier	2.650 „ 0,6%
Bulgaren	1.205 „ 0,25%
Gagautzen	1.200 „ 0,25%

Die Zeit reicht nicht aus, um alle folgenden Volkszählungen hier anzugeben. Wir begnügen uns nur damit, festzustellen, daß trotz Deportierungen, die auch unter den Zaren stattfanden, trotz Umsiedlungen und massiver Kolonisierung, hauptsächlich im Süden, im Jahre 1918, als Bessarabien sich an Rumänien anschloß, die rumänische Bevölkerung immer noch 56,2% ausmachte, einschließlich der Gebiete, die heute von Bessarabien getrennt und der Ukraine eingegliedert worden sind.

Wir können uns auch nicht in allen Einzelheiten mit der Russifizierungsaktion befassen, die auch von der russischen orthodoxen Kirche durchgeführt wurde. Erwähnt sei hier nur die Tatsache, daß schon vor dem 1. Weltkrieg, innerhalb von 20 Jahren, 340 Kirchen, die von rumänischen Geistlichen betreut worden waren, von dem berüchtigten russischen Erzbischof Pavel einfach geschlossen wurden.

Nach dem von den Russen verlorenen Krimkrieg und dem Frieden von Paris, 1856, kamen die drei Regierungsbezirke Cahul, Ismail und Bolgrad im südlichen Teil Bessarabiens, wieder an Rumänien.

In dem Kriege von 1877/78, kämpfte die rumänische Armee an der Seite der Russen gegen die Türken und war an dem Sieg von Plevna, unter hohen Verlusten, maßgeblich beteiligt. Aus Dankbarkeit verlangten die Russen 1878 die Rückgabe der oben erwähnten drei Regierungsbezirke. Als Kompensation erhielt Rumänien die Dobrudscha, was den Bulgaren mißfiel und die alte Freundschaft zwischen den beiden Völkern für viele Jahre trübte.

Für die Rumänen in Bessarabien aber war der Kampf nicht beendet. Schon 1906 waren alle jungen rumänischen Intellektuellen Bessarabiens in einer einzigen Organisation zusammengefaßt, die die Meinung vertrat, daß die **politischen, nationalen und sozialen Rechte nicht erbetelt, sondern erkämpft werden**, ohne Verzicht und ohne Nachgiebigkeit. Viele dieser jungen Intellektuellen wurden verhaftet und verurteilt, viele flüchteten nach Rumänien, aber andere traten an ihre Stelle und führten den Kampf weiter. Es kam der erste Weltkrieg und der Zusammenbruch des Zarenreiches.

Ende März 1917 wird in Chişinău die nationale moldauische Partei gegründet und zu ihrem Präsidenten der rumänische Nationalistenführer Vasile STROESCU gewählt. In allen Versammlungen dieser Partei, auch in einer Versammlung am 18. April 1917 in Odessa, wird die Autonomie Bessarabiens verlangt. Die russische Regierung ist alarmiert und schickt **Brescovscaia**, die sogenannte Großmutter der russischen Revolution, nach Chişinău, um die Notwendigkeit der Beibehaltung der Integrität des russischen Imperiums zu verteidigen. Umsonst! In Balta, also in dem Gebiet zwischen Dnjester und Bug, verlangen 800 Lehrer die Einführung der rumänischen Sprache in den Volksschulen.

Am 25. September 1917 anerkennt die Regierung Kerensky in einem Manifest das Selbstbestimmungsrecht der Völker. Am 7. November 1917 proklamiert die Ukraine ihre Selbständig-

keit. Am 21. November 1917 hält der neu-gewählte Landtag Bessarabiens seine erste Sitzung ab. Am 2. Dezember wird die „Föderative demokratische moldauische Republik“ ausgerufen. Ihr Präsident ist der junge Dozent der Petersburger Universität Ion INCULET, ein „Räzes“, also der Sohn rumänischer Freibauern. Die Bolschewiken sind nicht einverstanden. Am 5. Januar 1918 besetzen die bolschewistischen Truppen, an ihrer Spitze **Perpev, Levinson, Karabak und Katowski**, Chişinău. Diese Besetzung dauert genau 6 Tage. Der bessarabische Landtag und die Delegierten aller Körperschaften bitten die rumänische Regierung in IASSY um Hilfe. Eine einzige rumänische Division, die 11. unter General Brosteanu, überschreitet den Pruth, ist am 11. Januar in Chişinău und erreicht am nächsten Tage den Dnjester bei Tighina – die bolschewistische Herrschaft ist beendet.

Am 27. März, also heute vor 48 Jahren, beschließen die 138 Abgeordneten Bessarabiens den Anschluß der Provinz an Rumänien. Die Stimmabgabe war geheim und es gab nur 3 Gegenstimmen. Die 138 Abgeordneten waren nicht alle Rumänen, sondern nach ihrer Volkszugehörigkeit wie folgt zusammengesetzt:

103 Rumänen
13 Ukrainer
7 Russen
6 Juden
5 Bulgaren und Gagautzen
2 Deutsche
1 Pole und
1 Armenier.

Von den 103 Rumänen gehörten 81 dem „Blacul Moldovenesc“ an, der aus mehreren Fraktionen bestand:

- Nationale Partei Moldaus,
- Nationalistische-Demokratische Partei (damals: Cuza-lorga),
- Revolutionäre Sozialisten (Inculeţ),
- Agarier-Sozialistische Partei.

Der Präsident (Statul Jării): Ion INCULET (Revolut. Sozialist).

Der Generalsekretär (Statul Jării): Ion BUZDUGAN (Nationalist-Demokrat).

Zu diesem Zeitpunkt stand Rumänien allein, besiegt von den Mittelmächten, isoliert von den westlichen Alliierten, die sich noch keineswegs als Sieger betrachten konnten, und unter der Drohung der bolschewistischen Gefahr. Niemand hat uns Bessarabien geschenkt. Es kam von selbst zu uns, gemäß dem Willen seiner Bevölkerung und im Bewußtsein einer gemeinsamen Geschichte und eines gemeinsamen Schicksals.

Die weitere Entwicklung der Dinge ist Ihnen allen bekannt. Das Ultimatum Molotows vom 27. Juni 1940, die Eingliederung Bessarabiens in die im Jahre 1924 geschaffene Moldauische Republik östlich des Dnjester, der II. Weltkrieg, die Kämpfe bei Hotin, Cahul und Tigana, die blutigen Schlachten von Chişinău und Odessa, die 460.000 rumänischen Soldaten, die im Osten gefallen sind. Der Zusammenbruch vom 23. August 1944 und die anschließende Katastrophe. Der Verlust Bessarabiens, der Nordbukowina und des Kreises Hertzsa aus dem Gebiet Dorohoi...

Ich hoffe, daß manches geklärt wurde. Gesagt wurde aber nicht alles. Es wäre auch unmöglich, im Rahmen dieses bescheidenen Beitrages, auch über das Problem der über eine Million Rumä-

nen zu sprechen, die außerhalb der sogenannten Moldauischen Republik, aber innerhalb desselben sowjetischen Imperiums leben. Es wäre auch interessant gewesen, etwas über das Verhältnis der Moldauer, also der Rumänen, zu den anderen in Bessarabien bodenständigen Volksgruppen zu sagen, hauptsächlich zu den Ukrainern, Bulgaren und Gagautzen, türkisch sprechenden Christen, über deren Abstammung die Meinungen der Wissenschaftler auseinander gehen...

Kurz müssen wir noch berichten, daß nach neuesten Informationen, die sowjetische Führung jetzt bestrebt ist, das Problem der Rumänen in Bessarabien und in den östlich des Dnjester von Rumänen bewohnten Gebieten, endgültig zu lösen, nämlich durch drei Aktionen, die etappenweise durchgeführt werden sollen:

I. Verstärkung der Deportationen nach dem asiatischen Gebiet, mit erhöhter Gefängnisstrafe für diejenigen, die dem „urbar gemachten, gelobten Land“ den Rücken kehren und in ihre Heimatdörfer zurückkommen.

II. Eine noch stärkere Russifizierungsaktion, indem jetzt **offiziell** erklärt wird, daß der wirtschaftliche Aufstieg des Landes und der Wohlstand des Einzelnen nur durch die perfekte Beherrschung der russischen Sprache möglich ist. Außerdem wird, ebenfalls offiziell, erklärt, daß jeder Bürger der „autonomen“ Republik **zwei** Muttersprachen hat, die eigene und die russische Sprache. Wenn die Tragik der Situation nicht so erschreckend wäre, wäre das Argument der zweiten Muttersprache direkt grotesk. Zur Not kann man über die Pluralität der Völker debattieren, Mutter hat jedoch jeder nur eine.

III. Es wurde ein Kommissariatsplan der Dörfer aufgestellt, gemäß welchem die „unrentablen“ und zu weit abgelegenen Dörfer verschwinden sollen. Auf diese Weise sollen von den 1804 Dörfern der Moldauischen Republik nicht weniger als 1000, also mehr als die Hälfte, verschwinden.

Es ist unsere heilige Pflicht, die Öffentlichkeit der freien Länder und diejenigen, die das Schicksal und die Zukunft Europas in ihren Händen halten, über diese Tatsachen zu informieren und eine entsprechende Stellungnahme zu verlangen. Es ist aber auch eine heilige Pflicht, an diesem Tage nicht nur an unsere Landsleute zu denken, sondern an alle, die unterdrückt sind, weil sie den sowjetischen Plänen im Wege stehen,

- an die Angehörigen der baltischen Völker,
- an die Wolgadeutschen, die sich heute auch in allen asiatischen Oden verstreut befinden,
- an die über eine Million Deutsche, die einmal das Gebiet nördlich vom Asowschen Meer bewohnten und von denen niemand weiß, was aus ihnen geworden ist,
- an die Deutschen jenseits der Oder und Neiß,
- an unsere bessarabischen Bulgaren, die gemeinsam mit den Rumänen deportiert wurden,
- an die Ukrainer, Weißruthenen, Krimtürken, Kabardiner und andere kaukasische Völker, die mit derselben Härte behandelt werden.

An alle!

Und darum rufen wir heute: Es lebe die Freiheit, die Freiheit für alle und über alles!

ION V. EMILIAN

## Die „Fuchsbrieife“ und die Rumänen

Im Zeichen des Wirtschaftswunders und der Koexistenzpolitik, erscheinen in Bad Godesberg die „Fuchsbrieife“. Der Titel selbst ist ein Programm und deshalb müssen auch die dort erschienenen Berichte als eine Art Kriegslist betrachtet werden.

Anfang Mai 1966 befand sich Dr. Hans Fuchs, der Herausgeber der „Fuchsbrieife“, in Bukarest und berichtete von dort über die Lage in Rumänien. Wir nehmen es ihm nicht übel, daß er es für zweckmäßig hielt, eine Lobhymne an die Adresse des heutigen Regimes und der kommunistischen Führerschaft zu richten. In seiner Dithyrambe hat Dr. Hans Fuchs über die Stränge geschlagen. Er behauptet nicht mehr und nicht weniger als daß es „den Rumänen noch niemals so gut gegangen ist wie heute“.

In seiner Phantasmagorie, verwechselt Dr. Fuchs das rumänische Volk mit der neuen Klasse von Potentaten, ihren Verwandten, Schützlingen und Freuden. Diesen Leuten ist es allerdings bestimmt niemals so gut gegangen und dank des Sauerstoffes, den sie jetzt vom Westen bekommen, wird es ihnen sicherlich auch noch besser gehen.

Dem rumänischen Volk geht es so miserabel, daß jeder, der nicht verhungern will, stehlen muß. Ja, er muß stehlen, manchmal mit stiller Genehmigung der Parteiverwaltung, besonders auf dem landwirtschaftlichen Sektor. So wurde zum Beispiel auf einem Staatsgut der Region Bukarest amtlich festgestellt, daß im Laufe des Jahres 1965 tausend Tonnen Mais gestohlen wurden. Die sozialistische Planifizierung führte zu wirtschaftlicher Pleite.

Hat Dr. Hans Fuchs nicht bemerkt, daß es gerade im Monat Mai 1966, als er sich in Bukarest befand, nirgends Fleisch zu kaufen gab? Das Verschwinden von Lebensmitteln und auch von Konfektionswaren findet regelmäßig statt:

eine Woche lang ist kein Fleisch vorhanden, in der nächsten Woche keine Strümpfe, dann keine Schuhteife, keine Milch und manchmal auch kein Brot. Und das soll heißen, daß es den Rumänen niemals so gut gegangen ist wie heute?

Während des II. Weltkrieges war Dr. Fuchs wahrscheinlich nicht in Rumänien, sonst hätte er feststellen können, daß es in Rumänien damals an nichts fehlte und daß während der ganzen Kriegsjahre in Rumänien niemals Lebensmittelkarten eingeführt worden sind.

Wen will er, mit seinen „Fuchsbrieifen“ irreführen?

Auf Seite 5:

Weitere Artikel und Berichte in deutscher Sprache.

## FUSION DER KRIEGSDIENSTGEGNER

Die „Internationale der Kriegsdienstgegner“ (IDK) und der „Verband der Kriegsdienstverweigerer“ (VK) wollen sich vereinen. Nachdem früher gewisse Unterschiede in politischen Grundfragen bestanden, sind jetzt die Vorstände beider Organisationen zu der Auffassung gelangt, daß die politischen Standorte nahezu vollständig übereinstimmen. Jeder Verband hat drei führende Mitglieder benannt, die in einem gemeinsamen Ausschuß die Fusion vorbereiten sollen. („Wehrpolitische Information“)

Bitte schicken sie uns alle Briefe und Wünsche nur an folgende Adresse:

808 Fürstfeldbruck, Jägerstraße 17.